

1919

Slovenija
Sreda, 29. junij 1994
Št. 26
Leto XXVIII
Cena 100 SIT

13,8 KUNE, 27 ATS, 6
DEM, 6 SRF, 3 USA, 18
SEK, 6 AUD, 3660 ITL

1994

NOVA DOBA

Celje - skladišče

Per

III 127/1994

5000001680,26

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Nagradsna igra Nove dobe:
Za zveste naročnike **R5!**

Zbogom gospodje!

Strasti na cesti:

Tolpe na motorjih

Stran 20

Ivan Dolničar:

Čez trupla svojih tovarišev

Stran 8

Boris Kralj:

Počivaj v miru, Stane Sever

Stran 12

 LJUDSKA BANKA
Zaupanje zavezuje.

Iz vsebine:

Konvencija o varstvu človekovih pravic	stran 6
Čez trupla svojih tovarišev	stran 8
Šintarjev seznam	stran 9
Helikopterji da ali ne?	stran 10
Počivaj mirno, dragi princ!	stran 12
Pravica skozi otroške oči	stran 14
V precepu - feljton	stran 16
Padec v smrt	stran 18
Motoristična tolpa	
Made in England	stran 20
Veliki ameriški businessman	stran 24
Nihče noče biti svetovni žandar	stran 26
Potomci kondorjev	stran 27
Kaj pa vi mislite o tem, gospod Miss Take	stran 29
Žurka	stran 32
Uganka	stran 36

Najstarejši zasebni in nestranski časopis
Direktor in lastnik: Janez Sever
V. d. glavnega urednika: Milan Meden
Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek
Urejujejo: Vasja Ocvirk, LučaS, Ksenija Lekić
Grafično oblikovanje: Tanja Špiler
Ilustracije: Miss Take
Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.
Tajnica v uredništvu: Danijela Božič
Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk
Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel.: 063/441-606 in 441-215, faks: 063/26-903
Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje in računalniški prelom: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.
Tednik izhaja vsako sredo
Nenaročenih rokopisov ne vračamo.
Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 KUNE, Avstrija 27 ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 SRF, ZDA 3 USA, Švedska 18 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL
Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

GOSPOD JANEZ DRNOVŠEK, PRESEDNIK VLADE SLOVENIJE

Spoštovani gospod predsednik vlade, podpisniki tega pisma smo zelo zaskrbljeni zaradi informacij, ki smo jih prejeli o vaši državi iz kar nekaj zelo zanesljivih virov. Vajeni smo zelo pazljivo spremljati dogodke in razvoj v Sloveniji, ki na srečo ne igra nobene vloge v medsebojnih spopadih med drugimi državami nekdanje Jugoslavije, saj smo vašo državo že obiskali in precej visoko ocenili njeno kulturno tradicijo.

Odrito povedano, smo zaradi te informacije, ki je iz Slovenije v tem trenutku nismo pričakovali, zelo zaskrbljeni. Potem, ko je Slovenija postala suverena država z ustavo, ki resno obravnava človekove pravice, smo seveda pričakovali določene gospodarske in socialne težave, preostanke "starega režima", nikakor pa ne takih, s katerimi smo zdaj soočeni. Močno upamo, da ta informacija ni simptomatična za razmere v Sloveniji na splošno. Upamo pa, gospod predsednik, da boste takoj sprejeli ukrepe, da bi ustavili vsakršno ogrožanje človekovih pravic vaših državljanov.

Po naših virih obstaja težnja, ki jo predstavljata gospod Janez Janša, ki sta ga ravnokar morali razrešiti s položaja obrambnega ministra, in njegova socialdemokratska stranka, po zastraševanju slovenskih državljanov, ki se ne obnašajo v skladu z njihovim ozkim in protiliberalnim pojmovanjem vedenjskih vzorcev v demokratični državi. Razumniki, ki so to tudi po svojih dejanjih, so dolžni nepristransko razpravljati in trezno analizirati vse vrste informacij in komunicirati v okviru mednarodne znanstvene srenje. Toda obtoženi so protisloven-

skega delovanja. Kot primer poudarjamo zadevo v zvezi s spoštovanim kolegom dr. Rudijem Rizmanom, mednarodno dobro poznanim znanstvenikom z res zavirljivim prispevkom na področju človekovih pravic. Rudija Rizmana in njegovo družino gospod Janez Janša in njegovi pristaši obtožujejo tajnega delovanja z drugimi ljudmi v drugih državah, kot smo mi, proti blaginji Slovenije in njenih ljudi. Te obtožbe o zarotniškem duhu so absurdne. So poskus zastraševanja dr. Rudija Rizmana, drugih razumnikov in državljanov, da bi se podredili ozkim in oblastizelnim interesom skupine, ki za interese Slovenije prizna le svoje interese.

Prepričani smo, da ti ljudje ne predstavljajo nove Slovenije, čeprav se pretvarjajo, da jo. Zato je vam, ki ste na vašem položaju, in tudi osebno, prav tako pa tudi večini drugih politikov, ki predstavljajo Slovenijo kot svobodno državo, gotovo tako kot nam do tega, da se tovrstna zastraševanja in kršenje pravice do zasebnosti državljanov kar najhitreje in dokončno ustavi. Če ne bi bilo tako, bi morali skupaj in s še kar nekaj razumniki, ki so zainteresirani za razvoj Slovenije, dokaj temeljito spremeniti naš način gledanja na današnjo Slovenijo in njeno kulturo. Javnost in naše vlade bi morali obvestiti, da morajo biti zdaj v odnosih s Slovenijo zelo previdne. To bi veljalo še posebej za vse države Evropske unije. Toda to gotovo ne more biti res. Zato smo prepričani, da boste skupaj z vašo vlado kar najhitreje sprejeli potrebne ukrepe. Zelo bomo veseli, če nas boste obvestili, da so sprejeti ustrezni javni ukrepi za prepoved protiliberalnih dejavnosti v vaši državi.

V pričakovanju vašega odgovora o neomejevani svobodi in nedotaknjeni

pravici do zasebnosti dr. Rudi-ja Rizmana vas lepo pozdravljam:

Stefano Bianchini, Università degli Studi di Bologna, Italija, Noam Chomsky, MIT, Cambridge/Mass, ZDA, Dov Roden, Harvard University, Cambridge/Mass, ZDA, Natan Lerner, Tel Aviv University, Izrael, Rainer Rauboeck, Institut fuer Hoehere Studien, Dunaj, Avstrija, W. J. M van Genugten, Katholieke Universitaet Nijmegen, Nizozemska, Claus Offe, Universitaet Bremen, Nemčija, Ottheim Ramstedt, Universitaet Bielefeld, Nemčija, Gert Joachim Glaesner, Humboldt Universitaet, Berlin, Nemčija, James G. Kellas, University of Galsgow, Škotska, Združeno kraljestvo, Steven Lukes, European University, Firenze, Italija, Raimondo Strassoldo, University of Udine, Italija, John Hall, McGill University, Kanada, Wolf-Dieter Narr, Free University of Berlin, Nemčija.

P.S.: Potem, ko boste to pismo prejeli, ga namepravamo čez čas objaviti.

KAKŠNA RAZLAGA 72. ČLENA?

Odprto pismo poslankam in poslancem v državnem zboru

Za prispevek sem se odločil, ko me je stranka v postopku -razlaščenec - zaprosila kot sodno zaprisežena izvedenca in cenilca kmetijske stroke, da izračunam vrednost zemljišč, ki so bila plačana ob času razlastitve, in to v skladu z zakonom o denacionalizaciji in podzakonskimi akti. Zemljišča, ki ležijo v Brežicah, sem ocenil po metodologiji, upoštevajoč dosedanjo triletno prakso, to je po odloku o načinu določanja vrednosti kmetijskih zemljišč, gozdov in zemljišč, uporabljenih za gradnjo (Ur. list št. 16/92), odškodnino ob podržavljenju pa revaloriziral v skladu z odredbo o

koeficientu povišanja dolarskih cen nacionaliziranega premoženja (Ur. List št. 24/92) in potem ti dve vrednosti primerjal pri določanju procenta izplačane odškodnine. V konkretnem primeru je bila 8,39 odstotka.

Občina Brežice, komisija za denacionalizacijo kmetijskih zemljišč, gozdov in kmetijskih gospodarstev, ni upoštevala moje ocene, temveč mnenje ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo RS, da so bile takratne "prometne" vrednosti zemljišč razvidne iz zemljiške knjige ali pogodb. Na osnovi tega priporočila je krajevna cenilka izdelala tabelo prometne vrednosti zemljišč za vse obdobje. V konkretnem primeru je bila po njenem izračunu izplačana odškodnina 79,34 odstotka. Vsekakor osnova, da se v Republiki Sloveniji ne vrne nobeno zemljišče razlaščenecem v naravi.

Zaradi lažjega razumevanja te problematike bom citiral mnenje ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo RS, ki je bilo poslano občini Brežice (št. 464-05-110/93 z dne 11. 10. 1993) pod 2. točko: "Vrednost izplačane odškodnine glede na takratno prometno vrednost enakega ali podobnega zemljišča se ugotovi tako, da se višina izplačane odškodnine primerja s takratno prometno vrednostjo, ta vrednost je razvidna npr. iz zemljiške knjige ali pogodbe. Če je ni mogoče izračunati na ta način, se lahko izračuna tudi po takratnem katastrskem dohodku, kolikor so podatki znani."

Iz dopisa ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo RS (št. 464-06-227/94 z dne aprila 1994), ki je bil poslan ZLRP, bom navedel zadnji odstavek: "Zaradi zagotovitve enotnega izvajanja 72. člena zakona o denacionalizaciji, ki so ga skladno z ministrstvom za pravosodje, ministrstvom za finance, ministrstvom za gos-

podarske dejavnosti in službo vlade RS za zakonodajo predložili v obravnavo in sprejetje v državnem zboru Slovenije. Kdaj bodo o tem razpravljala delovna telesa državnega zbora in državni zbor Republike Slovenije, nam ni znano."

Iz navedenega je razvidno: - da ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo RS daje mnenja in pojasnila po triletnem izvajanju zakona v praksi; - da upošteva takratno "prometno" vrednost v času planskega gospodarstva oziroma v času, ko ni bilo nobenih tržnih zakonitosti in trga nepremičnin; - da navedena ministrstva v Republiki Sloveniji predlagajo v sprejetje obvezno metodologijo - razlago 72. člena zakona o denacionalizaciji, ki je v temeljnem nasprotju s sedanjo tržno zakonitostjo in verbalizmom; - da s tem zavlačujejo reševanje denacionalizacijskih postopkov in krnijo ugled sodno zapriseženih izvedencev in cenilcev temeljnih sodišč v Sloveniji.

Ugotovim lahko, da je predlog o obvezni razlagi 72. člena pred sprejetjem in: - da bo na osnovi te obvezne metodologije izračunana vrednost plačanih odškodnin v Sloveniji vsa nad 30 odstotki, kar zagotavlja, da se bivšim lastnikom ne bodo vračala zemljišča v naravi; - da so strokovne službe v ministrstvih pomanjkljivega strokovnega znanja o tržnem gospodarstvu, ali kot sem navedel v svojem prispevku v Cankarjevem domu 26. maja 1994, da je to namerna politična odločitev, ki ni v skladu s tržnim gospodarstvom. Predlagano je bilo, da se pokličejo na odgovornost osebe iz ministrstev, kakor je to v praksi za ministre (v konkretnem primeru Martina Lippai).

Spoštovane poslanke in poslanci!

Prepričan sem, da boste ne glede na strankarsko

pripadnost zastopali napredna stališča, kot so: tržne zakonitosti, enakost, spoštovanje pravnega reda in vključevanje v sodobno Evropo ter ne boste potrdili predloga vlade Republike Slovenije o obvezni razlagi 72. člena zakona o denacionalizaciji, ki je v nasprotju z do sedaj izraženim verbalizmom.

Ivo Pavšek, sekcija izvedencev in cenilcev pri ZLRP

MORATORIJ REFORME LOKALNE SAMOUPRAVE

Izjava za javnost

Strokovni svet Združene liste socialnih demokratov je v pripravah na seji Predsedstva stranke analiziral rezultate nedavnega referenduma o oblikovanju novih občin in ugotovil, da so se ljudje z veliko večino odločili proti centralizaciji in razdrobitvi Slovenije, proti predlaganemu projektu teritorialne delitve in proti reformi lokalne samouprave brez jasnih finančnih in upravnih predpisov. Zato je sklenil predlagati Predsedstvu Združene liste socialnih demokratov in poslanski skupini, da se zavzame za TAKOJŠNJO ZAUSTAVITEV TERITORIALNEGA DELA REFORME LOKALNE SAMOUPRAVE. Le tako bomo pridobili potrebni čas za celovito pripravo reform in spremembo neustrezne zakonodaje (kriteriji za oblikovanje občin, financiranje, delitev pristojnosti, položaj mestnih občin in pokrajin).

Strokovni svet nasprotuje kompromisnim predlogom, ki so se izoblikovali v okviru delovne skupine Državnega zbora, ki jo vodi g. Tone Peršak.

Predsednik strokovnega sveta mag. Franc Knafelc

ODERUŠKE OBRESTI

Odprto pismo dr. Janezu Drnovšku

Od ustanovitve gospodarskega foruma se vse večje število gospodarstvenikov obrača na nas in ostro kritizira nesprejemljivo visoke bančne obrestne mere.

V razvitem tujem svetu se letna obrestna mera običajno giblje okrog 8 odstotkov, zamudne in kazenske obresti pa okrog 13 odstotkov. V normalnih tujih tržnih pogojih se letna obrestna mera nad 12 odstotkov že šteje za oderuške obresti.

Obrestna mera, po kateri dajejo kredite podjetjem naše banke, pa znaša nad 16 odstotkov, kar je enkrat več kot v tujini. Sprašujem se, kako naj bodo naša podjetja izvozno konkurenčna, ko pa poslujejo z dražjim sposojenim denarjem kot tuja podjetja. Sposojeni kapital obsega pri naših podjetjih v strukturi skupa kapitala okrog 75 odstotkov, saj je delež lastnega kapitala v povprečju le od 25 do 30 odstotkov.

V povprečju za okrog 8 odstotkov previsoke letne obrestne mere se v izkazu (bilanci) uspeha pojavijo kot strošek, oziroma odhodek, in temu ustrezno zmanjšujejo poslovni izid (dobiček) podjetja. Tega zmanjšujejo tem bolj, čim več ima podjetje v strukturi pasive izkaza (bilance) stanja izposojenega kapitala. Zaradi manjšinskega deleža lastnega kapitala in ker podjetja poslujejo v povprečju z 8 odstotkov precejnim kapitalom, je dobiček naših podjetij realno za okrog 6 odstotkov premajhen na račun obresti, ki se stekajo v bančni sistem. Zato tudi ni čudno, da znaša profitna stopnja pri veliki naših podjetjih samo odstotek ali dva, v mnogih pa je negativna.

Banke pri nas vodijo dogovorjeno monopol-

no politiko obrestnih mer, ki jo usklajujejo na kartelni način. Pri tem izrabljajo dejstvo, da pri nas pravi trg kapitala še ni zaživel, ker smo za mednarodno konkurenčni kapital nezanimivi, saj nas v tujih poslovnih informacijah obravnavajo kot državo, za katero velja najvišje "deželno tveganje".

Previsoke, oziroma oderuške obrestne mere imajo večkratnega negativen vpliv na gospodarstvo. Ohranjajo monopole, ki se potem odražajo v privilegiranem položaju v procesu lastninjenja, preprečujejo razvoj malih in srednjih podjetij (od 46.267 registriranih podjetij je aktivnih le 27.906 ali 60,3 odstotka). Vzdrževanje takega stanja spodbuja finančne špekulacije namesto iskanja novih in boljših rešitev v proizvodnji in poslovanju.

Iz navedenih dejstev nedvoumno izhaja, da vlada uporablja instrument previsokih obrestnih mer tudi kot način dodatnega pobiranja davka in se s tem postavlja v podobno vlogo, kot jo je imela oblast v enopartijskem komunističnem sistemu.

Za oderuške obresti v naših bankah je najbolj odgovorna država, oziroma vlada v njenem imenu. Ta ima kot lastnik največjega deleža kapitala v bančnem sistemu tudi največje pristojnosti in vpliv na politiko obrestnih mer. Zato je v prvi vrsti od njene volje, samo formalno pa od Banke Slovenije, odvisno, kdaj in za koliko se bodo znižale obrestne mere.

Dr. Jože Zagožen,
predsednik gospodarskega
forumu

HOJLA

Kulturni program, ki se kodvija v bivši vojaški pekarni v Mariboru (pri Magdalenskem parku ob železnici),

poteka še naprej po programu, čeprav v bistvu ilegalno. Že februarja lani je namreč Skupščina občine Maribor sklenila, da nameni omenjene prostore mladinski oziroma alternativni kulturi, gospodarska dejavnost pa naj bi bila sekundarna.

In kaj se dogaja zdaj? Z izgovorom, da naj bi se tako financirala primarna dejavnost, torej mladinska/alternativna kultura, nameravajo obnavljati objekte, ki so trenutno v precejšnjem razsulu, postopoma. Prav! Ampak ni nam prav, če "postopoma" pomeni to, da bodo prostore, kot je očitno občinski namen, najprej dobili "gospodarstveniki", in to najboljše, za delovanje alternativnih in mladinskih kulturnih skupin najprimernejše in daleč najbolj ohranjene. "Kulturniki" pa naj še "malo potrpijo" in si ga, ko nam bodo "sekundarne dejavnosti" pobrale še zadnji košček prostora, pač nekam vtaknemo.

Na to ne pristajamo in zato tudi program, ki ga izvajamo.

Koordinacijski odbor, zanj
Darinko Kores

KOSEC KOSO BRUSI

Na seji Stavkovnega odbora družb lokacije Štore dne 6. junija smo razpravljali o ključnih zadevah, ki bremenijo naše delavce ta trenutek. S tem v zvezi smo sprejeli nekaj sklepov, med katerimi sta za vse nas najbolj aktualna: pravočasno izplačilo plač za mesec maj in drugega dela regresa v isti višini kot prejšnji mesec. Zahtevamo tudi regres za vse delavce na Izobraževalnem centru.

Na seji smo se opredeljevali do sindikalne kadrovske politike in sklenili zdaj, v času konferenc

in kongresa, višjim organom predlagati naša zastopnika v občinskem in republiškem telesu. Povedali smo se, da nismo zadovoljni z načinom kadrovanja in zahtevamo spremembe oziroma reelekcijo na višjih kadrovskih vrhovih. Kadri, ki se tam niso izkazali v boju za pravice delavcev, naj gredo. Zamenjajo naj jih boljši.

Anton Motoh, predsednik
Stavkovnega odbora

75 LET ŠTEFANA KUHARJA

Le malo je Slovencev, ki lga ne poznajo, Štefana Kuharja, izkušenega novinarja, radijskega mačka, zanesenjaka in večnega bojavnika za pravico. Poln je mladostne zagnanosti, več neposredne, pronicljive besede. Petinsedemdeset let je dopolnil letos maja in mnogi so se začudili, kaj, Pišta, jih ima že petinsedemdeset. Po petdesetem se ni utegnil več starati.

Štefan Kuhar je predvsem radijski novinar, nekakšen sinonim za oddajo Za našo vas. Marsikje na deželi še danes poslušajo predvsem to Pištovo oddajo. Podeželani so ga radi imenovali advokat kmetov. Uradna kmetijska politika ga je zanimala le v toliko, kolikor se mu je zdela v resnici ljudska. Kadar je bila drugačna, se je Pišta z ostro kritiko vselej postavil na kmetovo stran.

NOVA DOBA

Če so lahko v ZDA leta 1912 napisali, da je kapitalistični red strohnel in vir neizrekljivega siromaštva in trpljenja, potem moramo v Sloveniji leta 1994 ugotoviti, da nezaposleni stopajo po ulicah naših mest, kapitalistična koncentracija pa neusmiljeno ugonablja sloj poslovnih in pametnih ljudi.

Nova doba zato poziva vse ljudi, naj nam sporočijo svoje sanje, želje, pametne ideje, koristne pobude, sinopsise, scenarije, rešitve, različna mnenja in načrte za plemenitev slovenskih tal.

Računajte, rišite, fotografirajte, pišite, ustvarjajte!

Siti ste razbijanja in tujih načinov življenja.

Ne vztrajamo, da so vaša objavljena pisma podpisana in opremljena z naslovi (na ta način boste povsem varni pred nizkimi udarci in vlačanju po zobeh).

Poziv velja vsem, ne glede na leta, raso, barvo, spol, jezik, vero, politično prepričanje ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino, ker se vsi ljudje rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice in so obdarjeni z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje.

Polemike in mnenja o ljudeh in stvareh morajo biti opremljena s polnimi naslovi in imeni, seveda.

Pisem, ki razširjajo smrad sovraštva, ne bomo objavljali (Nova doba ni komunalno podjetje).

Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin

23. člen

Člani Komisije sodelujejo v Komisiji kot posamezniki v svojem imenu. Med opravljanjem tega mandata ne smejo sprejeti nobene dolžnosti, ki ni združljiva z njihovo neodvisnostjo in nepristranostjo ali z drugimi zahtevami te funkcije.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen z določbami Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

24. člen

Vsaka visoka pogodbeni stranka lahko prek Generalnega sekretarja Sveta Evrope obvesti Komisijo o katerikoli domnevni kršitvi določb te Konvencije, ki jo je storila druga visoka pogodbeni stranka.

25. člen

1) Komisija lahko sprejme v obravnavo pritožbe, ki jih na Generalnega sekretarja Sveta Evrope naslovi katerakoli oseba, nevladna organizacija ali skupina posameznikov, ki zatrjujejo, da so žrtve kršitve pravic te Konvencije s strani katerekoli visoke pogodbene stranke, s pogojem, da visoka pogodbeni stranka, proti kateri je vložena pritožba, izjavi, da priznava pristojnost Komisije za obravnavanje takšnih pritožb. Tiste visoke pogodbene stranke, ki so podale takšno izjavo, so se s tem zavezale, da v nobenem primeru ne bodo ovirale dejanskega izvajanja te pravice.

2) Takšne izjave se lahko dajo za določen čas.

3) Izjava se deponira pri Generalnem sekretarju Sveta Evrope, ki pošlje njene kopije visokim pogodbenim strankam

in jih objavi.

4) Komisija izvaja pooblastila, ki jih ima po tem členu samo, če najmanj šest visokih pogodbenih strank poda izjavo, kakršna je določena v prejšnjih odstavkih.

26) člen

Komisija sme obravnavati zadevo šele potem, ko so bila uporabljena vsa domača pravna sredstva v skladu s splošno priznanimi pravili mednarodnega prava in v roku šestih mesecev oddne, ko je bila sprejeta dokončna odločba.

27) člen

1) Komisija je bo obravnavala nobene pritožbe, predložene na podlagi 25. člena, ki je:

a) anonimna ali

b) v bistvu ista kot zahteva, o kateri je Komisija že odločala, ali ki je že v drugem postopku mednarodne preiskave ali reševanjain če ne vsebuje nobenih novih dejstev.

2) Komisija šteje za nesprejemljivo vsako pritožbo, predloženo napodlagi 25. člena, za katero meni, da ni v skladu z določili te Konvencije, ali da je nedvoumno neutemeljena, ali pa, da pomeni zlorabo pravice do pritožbe.

3) Komisija zavrne vsako pritožbo, za katero ugotovi, da je po 26. členu nedopustna.

28. člen

1) Če komisija sprejme pritožbo:

a) mora, zaradi ugotovitve dejstev, preizkusiti pritožbo v kontradiktornem postopku, skupaj s predstavniki strank; če je

potrebno, uvede tudi preiskavo, za katere učinkoviti potek morajo prizadete države, po izmenjavi mnenj s Komisijo, nuditi vse potrebne olajšave,

b) mora biti hkrati na voljo prizadetim strankam, da bi dosegle prijateljsko rešitev zadeve na podlagi spoštovanja človekovih pravic, kot so določene v tej Konvenciji.

2) Če komisija doseže prijateljsko rešitev, sestavi poročilo, ki ga pošlje prizadetim državam, Odboru ministrov in Generalnemu sekretarju Sveta Evrope za objavo. To poročilo se omejuje le na kratek povzetek dejstev in na opis dosežene rešitve.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

29. člen

Po sprejemu pritožbe, predložene na podlagi 25. člena, jo lahko Komisija zavrne z dvotretjinsko večino svojih članov, če v teku njenega obravnavanja ugotovi, da obstaja kakšen vzrok za nesprejemljivost po 27. členu.

V takem primeru obvesti stranke o svoji odločitvi.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 3, ki je začel veljati 21. septembra 1970.

30. člen

1) Komisija lahko v katerikoli fazi postopka odloči, da pritožbo izbriše s seznama zadev, če okoliščine utemeljujejo sklep:

a) da vlagatelj ne namerava vztrajati pri svoji pritožbi; ali

b) da je bila zadeva rešena;

c) da zaradi kakega drugega razloga, ki ga ugotovi Komisija,

nadaljnje obravnavanje pritožbe ni več upravičeno.

Kljub temu pa Komisija nadaljuje z obravnavo pritožbe, če tako zahteva spoštovanje človekovih pravic določenih v Konvenciji.

2) Če se Komisija odloči o izbrisu pritožbe s seznama po tem, ko jo je že sprejela, mora sestaviti poročilo, ki vsebuje navedbo dejstev, sklep o izbrisu pritožbe in razloge zanj. Sklep pošlje strankam, v informacijo pa tudi Odboru ministrov. Komisija tak sklep lahko objavi.

3) Komisija lahko odloči, da pritožbo ponovno uvrsti na seznam zadev, če okoliščine to opravičujejo.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

31. člen

1) Če se obravnava pritožbe ne konča v skladu z 28. (drugi odstavek), 29. in 30. členom, sestavi Komisija poročilo o dejstvih in poda svoje mnenje o tem, ali ta dejstva pomenijo, da je prizadeta država prekršila svoje obveznosti iz te Konvencije.

V poročilu so lahko navedena tudi ločena mnenja posameznih članov Komisije o tej zadevi.

2) Poročilo se pošlje Odboru ministrov in prizadetim državam, ki pa ga ne smejo objaviti.

3) V poročilu, ki ga pošlje Odboru ministrov, lahko poda Komisija predloge, ki se ji zdijo primerni.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

32. člen

1) Če zadeve ne predložijo Sodišču v skladu z 48. členom te Konvencije v roku treh mesecev po dostavi poročila Komisije Odboru ministrov, se mora Odbor ministrov odločiti z dvotretjinsko večino polnopravnih članov, ali je bila Konvencija kršena.

2) Če Odbor ministrov ugotovi, da je bila Konvencija kršena, določi rok, v katerem mora prizadeta visoka pogodbeni stranka sprejeti ukrepe, ki jih zahteva odločitev Odbora ministrov.

3) Če prizadeta visoka pogodbeni stranka ne sprejme zadovoljivih ukrepov v določenem roku, odloči Odbor ministrov z večino glasov, kot je določena v prvem odstavku tega člena, kako uveljaviti prvotno odločitev in objavi poročilo.

4) Visoke pogodbene stranke se zavezujejo, da bodo štele za obvezujočo vsako odločitev, ki jo sprejme Odbor ministrov pri uporabi določb prejšnjih odstavkov.

33. člen

Komisija zaseda brez navzočnosti javnosti.

34. člen

Razen v primerih, ki so določeni v tretjem odstavku 20. in v 29. členu, sprejema Komisija svoje odločitve z večino glasov navzočih glasujočih članov.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 3, ki je začel veljati 21. septembra 1970 in Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

35. člen

Komisija se sestane, kadar to zahtevajo okoliščine. Seje sklicuje Generalni sekretar Sveta Evrope.

36. člen

Komisija si sama določi svoj poslovnik.

37. člen

Za tajništvo (sekretariat) Komisije skrbi Generalni tajnik Sveta Evrope.

IV. DEL

38. člen

Evropsko sodišče za človekove pravice ima toliko sodnikov, kolikor je članic Sveta Evrope. Niti dva sodnika ne smeta biti državljana iste države.

39. člen

1) Člane Sodišča izvoli Posvetovalna skupščina z večino glasov z liste oseb, ki so jih imenovala članice Sveta Evrope; vsaka članica imenuje tri kandidate, od katerih sta vsaj dva njena državljana.

2) Če je to mogoče, velja isti postopek tudi za dopolnitev Sodišča, če so bile sprejete nove

dobro devetih let. Lahko so ponovno izvoljeni, vendar štirim članom, ki so bili izvoljeni na prvih volitvah, poteče mandat po treh letih, štirim naslednjim pa po šestih letih.

2) Člane, ki jim poteče mandat ob koncu začetne dobe treh oziroma šestih let, izbere z žrebom Generalni sekretar takoj po prvih volitvah.

3) Zato, da bi kar najbolj zagotovili obnavljanje tretjine članov Sodišča vsaka tri leta, lahko Posvetovalna skupščina pred nadaljevanjem volitev odloči, da mandat enega ali več članov ne bo trajal devet let, vendar pa tudi ne sme biti daljši od dvanajstih let in ne krajši od šestih let.

4) V primerih, ko gre za več kot en mandat in Posvetovalna skupščina uporabi določbe prejšnjega odstavka, določi razporeditev mandatov z žrebom Generalni sekretar takoj po volitvah.

članice v Svet Evrope, ali za dopolnitev izpraznjenih mest.

3) Kandidati morajo imeti visok moralni ugled in kvalifikacije za opravljanje visokih sodniških funkcij, ali pa morajo biti splošno priznani pravni strokovnjaki.

40. člen

1) Člane sodišča volijo za

5) Član Sodišča, ki je izvoljen namesto člana, čigar mandat še ni potekel, opravlja to dolžnost do konca predhodnikovega mandata.

6) Člani Sodišča opravljajo svojo dolžnost do zamenjave. Po zamenjavi se še naprej ukvarjajo z zadevami, ki so jim bile že dodeljene.

7) Člani Sodišča sodelujejo v Sodišču kot posamezniki v

svojem imenu. Med opravljanjem te funkcije ne smejo sprejeti nobene dolžnosti, ki ni združljiva z njihovo neodvisnostjo in nepristranostjo ali pa z drugimi zahtevami te funkcije.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 5, ki je začel veljati 20. decembra 1971 in Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

41. člen

Sodišče izvoli svojega predsednika in enega ali dva podpredsednika za dobo treh let. Lahko so ponovno izvoljeni.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

42. člen

Člani sodišča dobijo za vsak dan, ko opravljajo dolžnost, nagrado, ki jo določi Odbor ministrov.

43. člen

O vsaki zadevi, ki je predložena Sodišču, odloča Senat, ki ga sestavlja devet sodnikov. Po uradni dolžnosti sodeluje član Senata, ki je državljan prizadete države - stranke, ali, če takegani, oseba po njeni izbiri, ki sodeluje kot sodnik; imena preostalih sodnikov izbere z žrebom predsednik pred začetkom obravnave.

Opomba: Ta člen je bil spremenjen na podlagi Protokola št. 8, ki je začel veljati 1. januarja 1990.

44. člen

Pravica predložiti zadevo Sodišču pripada samo visokim pogodbenim strankam in Komisiji.

45. člen

Pristojnost Sodišča obsega vse spore v zvezi z razlago in uporabo te Konvencije, ki jih predložijo visoke pogodbene stranke ali Komisija na podlagi 48. člena.

Se nadaljuje

Čez trupla svojih tovarišev

Spoštovani tovariš general Ivan Dolničar, predsednik Zveze združenj borcev NOV Slovenije!

Z začudenjem sem prebral seznam slovenskih generalov, ki ste ga pripravili konec leta 1991.

Proti koncu tega spiska so vpisani generali, ki so najbrž po Vašem mnenju sodelovali v agresiji na Slovenijo in nato ostali v JLA.

Zanima me, kakšna pravna dejstva ste upoštevali za to kar neverjetno insinuacijo?

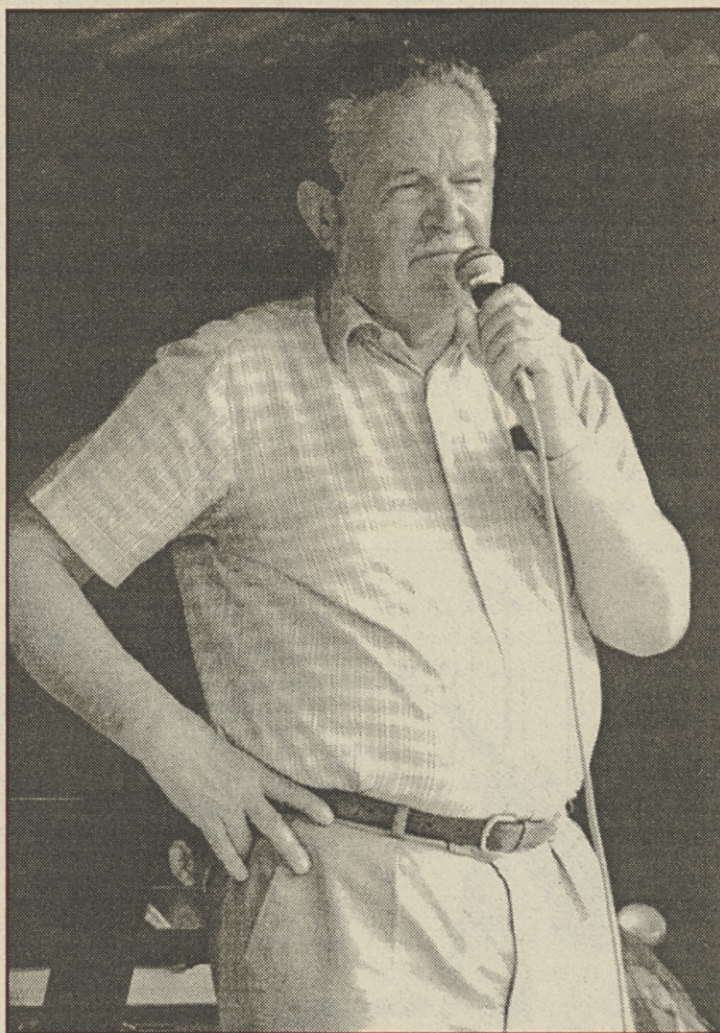
Kolikor mi je znano iz javnih medijev, so merodajni pravni organi v Evropi ob Vukovarju prvič klasificirali JLA kot agresorsko vojsko avgusta in septembra 1991. Po teh datumih je s stališča prava prenehala obstajati kot JLA in se je razpoznavno prekvalificirala v srbsko vojsko (uradno: vojsko ZRJ). Svetovna diplomacija je začela pripravljati priznanje Slovenije.

Tudi če bi Slovenija uspela prepričati Evropo, da je bila že junija leta 1991 mednarodno priznana država, ne bi imeli pravice brez dokazov razglasiti generalov slovenske narodnosti za agresorje. Vsi vemo, da so bili s pomočjo takšnih spiskov režirani stalinistični procesi.

S to nerazumljivo insinuacijo ste sprožili strel. Nato je zdrsnil plaz. Zato se ne čudim avtorjem prispevkov za novejšo slovensko zgodovino, ki v različnih verzijah to ponavljajo ("Na zadnji dan leta 1991 so bili aktivni še Brovet, Kolšek, Hočevar, Čad, Ožbolt in Troha... Med agresijo niti en aktivni slovenski general ni prestopil v TO in se pridružil svojemu narodu v boju. Boj TO je podprl del upokojenih generalov" - Vojna in vojaška zgodovina Slovencev, Janez Švajncer).

Na svojo stran ste dobili krasne epigone in zaveznike. Bravo!

Posledice propagandno - političnih natolcevanj je zelo težko

Ivan Dolničar

GENERALI, KI SO SODELOVALI V AGRESIJI NA SLOVENIJO IN NATO OSTALI V JA

1. Brovet Stane
2. Čad Marjan
3. Hočevar Ivan
4. Koljšek Konrad
5. Ožbolt Drago

odpraviti. Včasih celo nikoli, kadar so razmere nerazpoznavne. Še najbolj vidne so nespametnosti bivših režimskih (policijskih) pomočnikov, ki danes po časopisih anonimno ocenjujejo in branijo (!) našo prevratno dobo ter vlogo cekaja, novinarjev in drugih (Janez Piber v Nedeljskem dnevniku na primer). Na ta način samo dokazujejo, da je bila slovenska družba res policijsko prestreljena. Naj govorijo, kaj so delali in zamudili storiti, ne pa tistega, kar so delali drugi. Bratovščine itak ni treba braniti, ker ni verjela v tisto, za kar se je zavzemala. Toda navada je železna srajca.

Nikomur ne moremo pomagati, če rešuje svoje eksistenčne tegobe s tem, da lomasti čez trupla svojih tovarišev.

Tudi Vam in vaši borčevski organizaciji ne, gospod Dolničar.

Obžalujem, ker sem bil član cekaja, v katerem ste sedeli tudi Vi. Mnogi smo mislili, da vsi delajo tisto, kar so govorili, ne nekaj tretjega.

Nočem zmanjšati Vašega partizanskega, vojaškega in političnega ugleda. To ste učinkovito storili sami.

Drago Ožbot je mrtev. Konrad Kolšek me spominja na eno-okega kralja, na katerem slepo visijo njegovi nekdanji vojščaki, ki jih tipajoče in neboljgno vodi skozi metež in čez žerjavico, ki ste jo pomagali razpihovati.

Srečo imate, ker gre "samo" za osovražene pripadnike komunistične JLA. Toda za razliko od anonimnih besedičenj nekdanjih režimskih adlatusov se borijo za apriorne pravice za imeni in priimki.

Tudi za Vaše, gospod!

Milan Meden

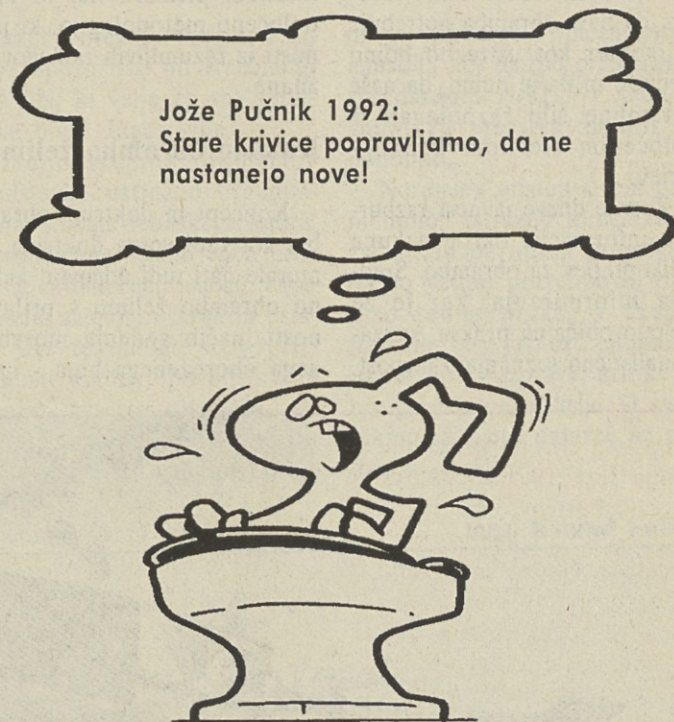
Šintarjev seznam

Seznam državljanov Slovenije (pomlad 1994), ki ga objavljamo in nimajo pokojnin ter zdravstvenega varstva, je bistveno daljši, čeprav je član Predsedstva SFRJ in Vrhovni komandant oboroženih sil SFRJ, dr. Janez Drnovšek, že 18. julija 1991 sprejel in podpisal odlok o premestitvi enot JLA iz Slovenije.

Ta odlok pa poleg drugih zavezuje slovensko državo, da zavaruje tudi človeške pravice nekdanjih častnikov JLA, njihovih družin in civilnih oseb, ki so bile zaposlene v JLA, če so se zaradi družinskih in drugih razlogov odločili živeti v Sloveniji.

Z nespoštovanjem tega odloka, s kriminalnim kršenjem človekovih pravic brez obtožb in sodb, kar spominja na ponorel in maščevalen odnos zmagovalcev do poražencev po drugi svetovni vojni, si Slovenija sama postavlja ovire na poti v Evropsko unijo.

1. Kazimir Trojar, ppolkovnik, Maribor
2. Slobodan Veličković, zastavnik, Tolmin
3. Stanko Divjak, zastavnik, Nova Gorica
4. Profil Nikolić, zastavnik, Nova Gorica
5. Djordje Marković, zastavnik, Nova Gorica
6. Stojan Adžić, ppolkovnik, Ajdovščina
7. Bela Budanović, ppolkovnik, Nova Gorica
8. Dušan Lukić, ppolkovnik, Postojna
9. Ljubo Tričković, zastavnik, Ljubljana
10. Mate Grdić, zastavnik, Novo mesto
11. Petar Zorić, zastavnik, Ljubljana
12. Lazar Vranić, zastavnik, Ljubljana
13. Petko Rogleski, zastavnik, Ljubljana
14. Jevrem Marinković, zastavnik, Ljubljana
15. Čedomir Ristić, zastavnik, Tolmin
16. Himzo Alić, zastavnik, Ljubljana
17. Vlado Janjanin, zastavnik, Ljubljana
18. Miodrag Ilić, zastavnik, Ajdoščina
19. Ilija Rančić, zastavnik, Vipava
20. Božidar Madić, zastavnik, Postojna
21. Petar Pančić, zastavnik, Ljubljana
22. Vasilije Radivojčević, zastavnik, Ljubljana
23. Jože Peček, Vojni usl., Mokronog
24. Derviš Hasanbegović, kap. I. kl., Ljubljana
25. Vukadin Mirković, ppolkovnik, Ljubljana
26. Milorad Kojić, ppolkovnik, Tolmin
27. Svetozar Djordjević, ppolkovnik, Ljubljana
28. Bogdan Čuljković, ppolkovnik, Ljubljana
29. Staniša Stamenković, ppolkovnik, Ljubljana
30. Dr. Miroslav Milunović, ppolkovnik, Ljubljana
31. Dragoljub Simić, ppolkovnik, Ljubljana
32. Jovan Ivić, ppolkovnik, Ljubljana
33. Ivo Obrovac, ppolkovnik, Ljubljana
34. Ranko Prijović, ppolkovnik, Ljubljana
35. Mile Torbić, ppolkovnik, Ljubljana
36. Jordan Stavrov, ppolkovnik, Kranj
37. Ivko Matović, ppolkovnik, Ljubljana
38. Ivo Novak, ppolkovnik, Ljubljana

39. Kasim Smailagić, polkovnik, Kranj
40. Ivo Martinović, polkovnik, Brežice
41. Jože Jerič, polkovnik, Brežice
42. Branko Pavčnik, polkovnik, Radlje
43. Danilo Djurković, polkovnik, Ljubljana
44. Vasilije Milinković, polkovnik, Novo mesto
45. Tatomir Tomić, polkovnik, Ljubljana
46. Miodrag Rajković, polkovnik, Ljubljana
47. Jozo Kukavica, polkovnik, Ljubljana
48. Dr. Vaso Predojević, polkovnik, Ljubljana
49. Dragoš Starčević, polkovnik, Ljubljana
50. Ivo Bizjak, polkovnik, Postojna
51. Jožef Topolovšek, polkovnik, Ljubljana
52. Drago Ožbolt, general, Ljubljana (umrl)
53. Marjan Čad, general, Kamnica
54. Konrad Kolšek, general, Letuš

Mag. Konrad Kolšek: *Tako mislim*

Helikopterji da

Upoštevaajoč vse dejavnike moramo poudariti, da ima helikopter kot bojno sredstvo posebno vrednost za obrambo majhne države na gorsko-planinskem reliefu, kakršen je v Sloveniji. Že na podlagi takšnih splošnih stališč lahko rečemo, da naša obramba potrebuje helikopter kot ustrezno bojno sredstvo in da je nujno, da naše obrambne sile razpolagajo z določenim številom helikopterjev.

Zadnje dneve javnost razburjajo informacije okrog nakupa helikopterjev za obrambo. Sredstva informiranja, kar je že postalo običajna praksa, senzacionalistično seznanjajo javnost,

nov in institucij v družbi, ponuja povode za razne komentarje, kritike, vprašanje cene, plačila in podobno. V vseh primerih gre za enostransko videnje problema in nepoznavanje bistvenih dejavnikov. Proces odločanja v takšnem primeru naj bi imel določeno metodologijo, ki javnosti iz razumljivih razlogov ni znana.

Kakšno obrambo želimo?

Koncept in doktrina obrambe, kot tudi vojna doktrina, bi morale dati tudi odgovor, kakšno obrambo želimo v prihodnosti, način vodenja morebitnega oboroženega boja - in k

organizacijo in opremljenost naših obrambnih sil, - kakšno taktiko predvidevamo za uspeh naše obrambe, - kakšna sta mesto in vloga helikopterjev v operativno taktičnem smislu ali so relief in geotopografske značilnosti našega okolja primerne za takšna bojna sredstva, ● kakšne so možnosti helikopterja pri opravljanju posameznih in skupnih nalog v razmerju do geografskega prostora in konfiguracijo zemljišča?

Vsekakor je potrebno zasledovati in se seznaniti z novostmi na tem področju v svetu, upoštevati stališča in odnos drugih držav do tega vprašanja, posebno naših sosedov.

Upoštevaajoč vse dejavnike moramo poudariti, da ima helikopter kot bojno sredstvo posebno vrednost za obrambo majhne države na gorsko-planinskem reliefu, kakršen je v Sloveniji.

Že na podlagi takih splošnih stališč lahko rečemo, da naša obramba potrebuje helikopter kot ustrezno bojno sredstvo in da je nujno, da naše obrambne sile razpolagajo z določenim številom helikopterjev.

Helikopter je univerzalno letalo

Če smo se že vnaprej opredelili, da takšno odločitev damo v javnost, potemtakem mora biti informacija najmanj alarmantna in senzacionalna, toda zato na moč ustrezna in pojasnjena.

Opredelitev in spoznanje, da potrebujemo helikopter kot obrambno sredstvo, normalno sproža številna vprašanja in zahteva znanstveno - strokovni odgovor na ta vprašanja. Samo delni pristop k vsakemu vprašanju decidno govori o zapletenosti takšnega problema. Zato je koristno pogledati pomembnost in aktualnost vprašanja helikopterja v naši obrambi.

Prvič, kakšen je osnovni namen in naloga helikopterja za naše obrambne potrebe? Lahko rečemo, da so te potrebe številne: za potrebe poveljevanja, če gremo po tem vrstnem redu. Prevoz posameznih častnikov za zveze, kurirjev za vzdrževanje zveze, za izvidniške naloge, za korekcije in usmerjanje ognja v boju, za potrebe transporta, posebno hitrih premestitev moštva ali enot in potrebnih mate-

da so obrambni minister in Iskra Commerc sklenili pogodbo o nakupu helikopterjev enkrat po 30 milijonov, zatem po sto milijonov dolarjev po kosu, od firme Bell.

Vsekakor takšen način informiranja javnosti, kot tudi orga-

temu organizacijo in opremo oboroženih sil naše države.

Poenostavljeno, koncept in doktrina morata po moje dati odgovor na naslednja vprašanja: ● Kakšen je osnovni namen in vloga helikopterja za potrebe naše obrambe, - kako vidimo

Pri vseh teh analizah in ocenah je potrebno poudariti, da so helikopterji kot posebna vrsta zračnih plovil prisotni pri vseh armadah v svetu in da imajo široko uporabno vrednost ter kot taki značilno mesto v miru in za čas vojne.

ali ne?

rialnih sredstev, za potrebe in angažiranje v desantu, za delovanje in podporo čet na bojišču, za evakuacijo moštva, ranjencev in materiala na bojišču, predvsem premestitev težke oborožitve, za manever in podporo posebnih enot in skupin pri izvrševanju posebnih nalog, za izvrševanje posebnih nalog na morju in če je potrebno tudi za boj proti podmornicam, za potrebe reševalne službe, za potrebe hitrega miniranja in razminiranja, v protipožarni zaščiti in drugih podobnih nalogah.

Tako velike možnosti in potrebe helikopterjev v obrambi izsiljujejo **drugo vprašanje**. Kakšne helikopterje rabimo glede na njihove taktično tehnične lastnosti?

Gre za velikost univerzalne sposobnosti, nosilnost, možnost oborožitve, varnost letenja, tehnologijo vzdrževanja in ekonomičnost. Pri definiranju taktično tehničnih lastnosti imajo vsekakor pomembno vlog letalsko strokovni organi in piloti vojnega letalstva. Končni rezultat znanosti, doktrine in prakse pa daje odgovor na **tretje vprašanje**: kakšen tip in vrsto helikopterja je potrebno nabaviti, kar pa spet opredeljuje firmo - proizvajalca in poreklo - državo.

Sledijo še številna druga vprašanja, kot so: število helikopterjev, kar pogojujejo velikost vojaške sile, kapacitete, objektivne potrebe za izvršitev določene naloge in stopnja bojne pripravljenosti. Določena spoznanja in opredelitve se načrtujejo pri srednjeročnih in dolgoročnih načrtih, kar pred-

stavlja posebno vprašanje in hkrati omogoča pristojnim organom realizacijo tekočih letnih programov. Vsebina tega programa je vsekakor neposredno povezana z vprašanjem finančne konstrukcije in ekonomskih možnosti države.

O vsem ne morejo vsi odločiti

Problematika, o kateri se seznanja javnost, je vsekakor problem vojnopolitičnega vrha države in vlade, ki naj bi tak program kot optimalno rešitev tudi uzakonili s svojo verifikacijo. S tem se daje hkrati odgovor na prvo skupino vprašanj in s tem preprečujejo različne politične, propagandne, ekonomske in druge špekulacije.

Trenutek, v katerem je aktualno vprašanje helikopterjev,

Konrad Kolšek

vsekakor otežuje embargo na uvoz oborožitve po Resoluciji 713 ZN, ki velja za vse republike bivše Jugoslavije.

Tretjo skupino problemov predstavlja ustrezno organiziranje, šolanje letalskega kadra, usposabljanje ostalih enot, pristojnih za določene naloge, organizacija zaledja, oskrba in ostalo. Vse te naloge so v pristojnosti štabov, poveljstev in Ministrstva za obrambo, ki morajo kvalificirano in kvalitetno opraviti vse navedene naloge.

Zanimiva in možna so še

druga vprašanja v splošni problematiki, kot možno prilagajanje standardom NATO v sodelovanju Partnerstva za mir in podobno.

Normalen pristop k tem problemom, ustrezne informacije, za katere pa nisem prepričan, da so vedno potrebne in tudi niso redna praksa v drugih državah, bi v javnosti eliminiral samovoljne razprave, kritike in brezpredmetne reakcije. O vsem nikjer na svetu namreč ne odločajo - vsi!

mag. Konrad Kolšek

Boris Kralj: Bežanja, beganja, iskanja (iz knjige, ki bo izšla jeseni)

Počivaj mirno,

Moja mama, kateri sem priskrbel stanovanje samo 300 do 400 korakov od ženine hiše, je bila že dve leti v Ljubljani. V začetku se je upirala, da zapusti Cerknico, ko pa je prišla pogledat, kje naj bi v prihodnje prebivala, je pristala na selitev. Najbolj jo je privlačevala kopalnica, ki ji bo prvič v življenju na razpolago. Pa seveda naša bližina. Samo pol streljaja stran sva stanovala midva z ženo in dvema fantoma (na svet je prijokal še en sin) in še streljaj dalje brat Marjan z ženo in prav tako s sinom.

Sinova, dve snahi, trije vnuki in kot pika na I še kopalnica, to so bili tako močni argumenti, da je pred njimi popustila košuta vodnica s trmo, ki bi ji jo zavidal celo Martin Krpan z Vrha pri Sveti Trojici.

Kakor se je ona veselila naše bližine, prav tako smo bili mi veseli njene. Je že tako, da so nam starši potrebni, ne glede na to, koliko let nam je. Rabimo jih in jih velikokrat tudi izkoriščamo. Toda to naše "izkoriščanje" mame je bilo tako, da je nanj z velikim veseljem pristala. Komaj je čakala, da sva

midva z ženo kamorkoli že odnesla pete in je lahko vskočila kot varuška. Pri meni ali pa pri bratu Marjanu.

Tako je bilo tudi naslednji dan, ko se je Stane podal na gostovanje, midva z ženo pa na družinsko zabavo, kamor smo bili skupaj povabljeni.

Seveda smo se pogovarjali tudi o Stanetu, o njegovih tegobah in težavah, vendar niti slutili nismo, kaj se v trenutku našega pogovora in veseljačenja dogaja na odru in v posebej zanj pripravljeni sobici v vasi sredi pohorskih gozdov.

Kar precej po polnoči smo se razšli. Razigrani in dobre volje smo se še dogovorili, kje in kdaj se ponovno dobimo. Da bo to novoletna noč, ter da bo ta kraj Stanetova Iška, v tem smo si bili popolnoma enotni.

Kako se človek velikokrat zmoti. Ni bil in ne bo v taki zasedbi nikoli več. Kajti človek obrača, Bog pa obrne.

Doma na mizi naju je čakalo sporočilo, napisano z mamino roko. "Ob desetih je bilo na televiziji sporočilo, da je nocoj takoj po predstavi v Ribnici na Pohorju umrl Stane Sever.

Boris Kralj in Stane Sever zadnjič skupaj, samo nekaj dni pred Severjevo smrtjo - 1970

dragi princ!

Poklič! Stanetovo ženo Majdo." Nisem je poklical. Tudi ne vem, kaj se je potem v naši hiši dogajalo. Spominjam se le, da sem proti jutru v nekakšnih morastih sanjah zaspal in se po kakšni uri ali dveh zbudil, v glavi, duši in srcu zlomljen do onemoglosti.

Nobene solze ni bilo, ko sem drugo jutro njegovi ženi Majdi izrekel sožalje. V obeh je bila ena sama, zato pa neskončna praznina.

Od nje sem se napotil na Prešernovo ulico v stavbo milice, ker me je zgodaj zjutraj poklical po telefonu Andrej Šturm in me prosil, da naj se oglasim pri njem.

Pričakal me je v svoji pisarni. Rekel mi je, da se milica želi Stanetu oddolžiti z edino stvarjo, ki jo ima, s svojim pihalnim orkestrom. Radi bi sodelovali pri pogrebnih svečanostih, seveda le, če se s tem strinja njegova žena Majda. Zato me prosi, naj jo o tem obvestim in, če bo potrebno, tudi pregovorim, da na to pristane.

Vrnil sem se še enkrat k njej. Rada je privolila, saj je dobro vedela, kako so bili ti fantje v plavem lepo zapisani v srcu pokojnega moža, predvsem pa on v njihovih.

Zgodaj zjutraj v ponedeljek sva odšla z ženo na Žale, da se posloviva od njega, ki nama je dal velik del svojega srca in je odnesel tudi dobršen del najinih.

Na ustnicah se mu je zrcalil nekak blag, vendar rahlo porogljiv nasmeh, kakor bi hotel reči: "Ušel sem Vam, nič več mi ne morete."

Tudi ko sva odhajala od njega, se nisem mogel zjokati,

pa čeprav sem si to želel. Izprati sem želel iz sebe žalost, ki je čemela v meni in mi povzročala pravo fizično bolečino.

Doma me je čakalo obvestilo, naj pokličem gospoda Franceta Vurnika na Radio. Poklical sem ga. Zaprošil me je, da bi napisal nekaj vrstic o Stanetu in jih še isti dan tudi preko radijskih valov prebral. Že čez kaki dve uri sem to tudi storil.

V mojem arhivu sem našel ta tekst in ga sedaj objavljam prav takega, kot je bil napisan ter prebran, brez lektorskih popravkov. Kako malo sem napisal in kako jecljajoče je bilo moje govorjenje o velikem možu, s katerim sva dve desetletji prijateljevala! Ni mi v posebno čast, pa naj vseeno zagleda luč sveta.

Takole se glasi:

Bilo je in bo pač ostalo, od nekdaj svet se že tako vrti:

učenih je na kupe, pametnih je malo in znancev brez števila, a prijatelja ga ni.

Pred mnogimi leti je te verze napisal Puškin. Sam sem imel to sreči, da sem prijatelja imel.

KROKAR

*Zakaj že poješ črna ptica
nad gozdom, hišo, nad Polano,
si ti znanilka, si glasnica,
da vse, kar je, zbeži v neznano?*

*Je žalostni tvoj let nad mano
predhodnik mraza in noči,
svarilo, vse kar zeleni,
z jesenjo, zimo bo končano?*

*Počakaj malo, črni ptič,
ne poj še grozne pesmi svoje,
še vedno to življenje moje
bolj polno je kot prazen nič.*

Boris Kralj: Poslavljanja 1991

Kako se ga spominjam? Zunanji opis. Srednje postave, na bolj kratkih nogah, daljšega života, trebuh mu že sega čez pas. Usta, lica, nos in oči pa en sam smeh. Obleka raje ponošena kot uglajena, v zobeh pipa, na glavi baretka, če pa si ga srečal v Iški, poklapan klobuk ali slamnik.

Drugače pa: mož, oče treh otrok, katerim je bolj prijatelj kot oče, človek, ki ima rad jedačo in pijačo, rad naravo, rad življenje, rad svoj poklic, predvsem pa rad ljudi. Rad jih ima in verjame vanje, verjame vanje celo takrat proti koncu svojega življenja, ko so ga mnogi žalili.

V svojem poklicu je bil eden tistih redkih izbrancev, ki je presegel mejo med obrtjo in

umetnostjo. Človek, ki je znal razjokati ali nasmejati ljudi, od ljubljanskih snobov do osamljenec na gorskih kmetijah, ki so ga poznali le po glasu iz radijskega sprejemnika. Velik mož ta Stane Sever.

Pravijo, da je govorjena beseda **mati** pisane besede. Če je to res, potem je res tudi to, da je bil on prav gotovo njen **najboljši sin**.

Mnogi se ga bodo spominjali te dni in tudi prav je tako. Tudi sam sem med njimi. Najino prijateljstvo pa je lep in zgovern dokaz, da se je Puškin zmotil.

Upam, da so drugi, ki so bili ravno tako kot jaz povabljeni, povedali več in bolje od mene.

Se nadaljuje

Skozi otroške oči:

Pravica

Pravica je, da je nekaj prav.

Svet je zmeraj manj pravičen.

Vojko, 7 let

Življenje ni za vse ljudi enako pravično, ker nimajo službe ne denarja za hrano.

Žiga, 10 let

Pravica je, da se lahko vozim s kolesom.

Matej, 9 let

Zame je pravica, da sem lahko, kjer hočem.

Sara, 8 let

Iztok, 9 let

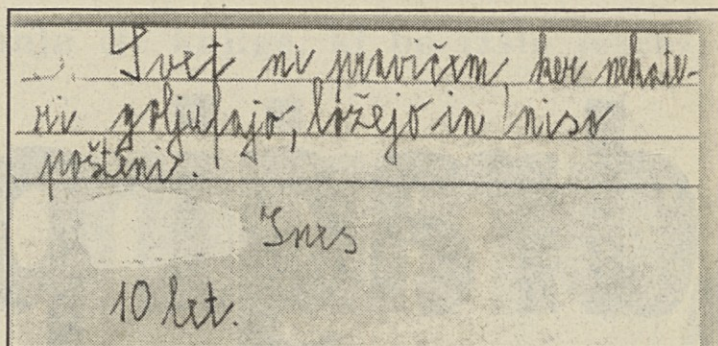
Pravica je, da ljudje živijo enako. Pravice ni, če drugje divjajo vojne.

Ciril, 9 let

Svet, v katerem živim, je zelo malo pravičen. Na svetu je zelo veliko lačnih in nevarnih ljudi. Zato pravim, da bi jim morali pomagati.

Robi, 10 let

Pravica je nekaj, česar

Cel svet je pravičen.

Urška, 8 let

Pravica! Ta beseda je nekaj, kar dela red na zemlji.

Sandra, 10 let

Zame je pravica, da lahko grem na nogometno igrišče.

Primož, 8 let

Jaz pravico razumem. Razumem jo tako: če je nekdo nepravičen, sem zelo jezna.

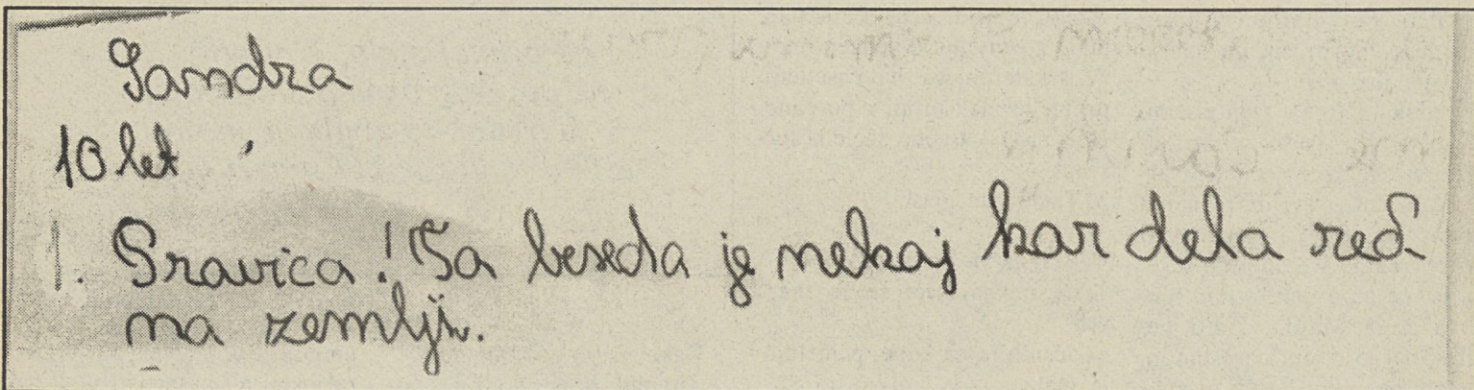
drug drugemu ne želijo zlo, da si pomagajo v raznih težavah. Da nedolžni ostanejo nedolžni.

Petra, 12 let

Pravica je: če oči reče, da moraš narediti nalogo, jo moraš.

Boži, 7 let

Pravica je to, da si pravičen do vseh. Na primer, če imaš deset bonbonov, jih pravično razdeliš med otroke in jih ima

Pravica je, da ima nekdo pravico do šošolca, da ga lahko tepe.

Blaž, 9 let

Pravica je, da me ne smejo tepsti.

Boja, 8 let

pravzaprav sploh ni. Je in ni. Vsak človek ima svoje pravice, nekateri slabe (so nepravični), nekateri dobre (so pravični). Meni pravica pomeni veliko, ker z njo dosegam več.

Darja, 10 let

On se mi ne more več prikupiti.

Nuša, 10 let

Pravica je, da priznaš.

Peter, 8 let

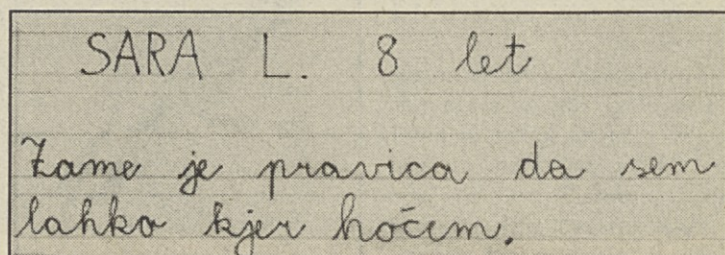
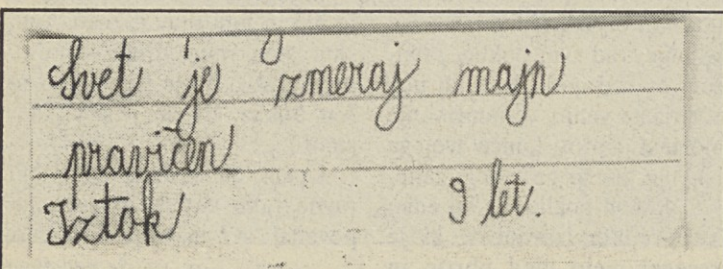
Pravica je to, da ljudje

vsak enako.

Nina, 11 let

Pravica je nekaj enako-pravnega. Svet ni pravičen, ker nekateri ne smejo narediti skoraj ničesar.

Tomaž, 10 let

Svet ni pravičen, ker nekateri goljufajo, lažejo in niso pošteni.

Ines, 10 let

Pravica je, da si pošten, da ne goljufaš drugih ljudi, da jih ne obsojaš po krivem.

Tanita, 9 let

Pravica je to, da so ljudje drug do drugega pravični. Starši do otrok, učitelji do učencev.

Rebeka, 11 let

Svet ni pravičen, ker se nadaljujejo vojne in ker se lažejo vsi.

Jernej, 9 let

Pravica je, da ne počenjaš, kar ni prav.

Urška, 8 let

Pravica je, da hodiš v šolo, k verouku, da ubogaš starše in se ne tepeš. Razumem jo tako, da sem priden.

Drago, 10 let

Nekateri ljudje ne živijo enako kot mi. Za to so krive vojne in sovražstvo. Ljudje goljufajo po vsem svetu.

Peter, 10 let

Pravica je to, da lahko narediš nekaj določenega.

Luka, 10 let

Če so drugi na dvorišču, si lahko tudi ti, ker imaš pravico.

Črt, 10 let

Življenje ni za vsakogar enako, nekateri bežijo med vojno, nekatere je strah.

Suzana, 10 let

Pravica je, da nekaj narediš

po pravici ali zakonu. Da nekaj prodaš po pravični ceni. Velikokrat se ravnam po svojih pravicah. Samo, starejši imajo

več pravic kot otroci, roparji še manj.

Pravica je tisto, kar lahko storiš.

Nino, 11 let

Robi, 10 let

JERNEJ 9 LET.
PRAVICA JE DA SE NE SKAČE PO
MIZAH, DA SE NE TEPE, LOVI IN
LAŽE.

Prispevki k novejši zgodovini (2)

V precepu

Brez omejitev in komentarjev objavljamo dele dnevnika dr. Vase Predojevića, polkovnika JLA na mestu generala, politkomisarja nekdanje pete armijske oblasti.

Dr. Vaso Predojević, ki že več kot dvajset let živi v Sloveniji, izhaja iz partizanske družine, ki je dala enajst spomeničarjev in enega narodnega heroja, zato je bil partizanska sirota. Danes je tudi...

Torek, 7. 5. 1991

Sporočeno mi je bilo, da sem z Ukazom Predsedstva SFRJ št. 1/9, z dne 6. 5. 1991, imenovan za pomočnika Komandanta 5. VO za moralno vzgojo in pravne zadeve. Verjamem, da bom Ukaz samo ohranil v spominu, ker "v tretje ne gre vedno rado". Dolžnost sem od generalpodpolkovnika Iva Tomina prevzel 17. 5. 1991 in v toku primopredaje poslušal poročanje pomočnikov komandantov iz Korpusov:

14. Korpus - Ljubljana: pozitiven odnos do Jugoslavije je osnova morale naše sestave; večina podpira stališča vojnega vodstva, s tem, da se postavljajo še radikalnejše zahteve; nimamo ocene, kako bi se obnašal rezervni sestav v primeru mobilizacije; mladi častniki izpostavljajo problem osebne eksistence v Sloveniji; obstajajo pojavi defetizma, zato ocenjujemo, da bi posamezniki v bolj zapleteni situaciji tudi odpovedali. (Slovenci delajo in vse realizirajo, mi pa samo grozimo" - to je simpotomatična ocena nekaterih častnikov).

31. Korpus - Maribor: obstaja visoka raven homogenosti slovenskega ljudstva s stališči vodstva Slovenije, ko gre za SFRJ in JLA; prič-

akujemo visoko intenzivnost napadov na JLA; odnosi s Sekretariati za Ljudsko obrambo in Štabi TO so praktično prekinjeni; v rezervnem sestavu se razvija negativen odnos do JLA in SFRJ - vendar obramba pred agresijo od zunaj ni vprašljiva; v primeru vojne znotraj Jugoslavije se ne more računati na rezervni sestav; povečujejo se tudi negativna gibanja med aktivnimi častniki in njihovimi družinami - večina želi premestitev v "svoje republike".

10. Korpus - Zagreb: v ukrepe Predsedstva SFRJ se ne verjame zaradi stanja v samem Predsedstvu; medijska vojna dobiva obliko terorizma na zavest ljudi; referendum bo na Hrvaškem poglobil mednarodne napetosti; razdeljenost rezervnega sestava je velika - odziva na mobilizacijo ne bi bilo veliko niti med Srbi, kaj šele med Hrvati; aktivne vojaške osebe že tajno selijo svoje družine v "varnejše kraje" - iz Gospića se je odselilo že 70 odstotkov družin, dve od njih v inozemstvo.

13. Korpus - Rijeka: morala je načeta zaradi protiarmadne kampanje in nedelovanja federativne države, posebej pa še zaradi dogodkov pred Vojaškim sodiščem v Zagrebu in Komando VPO v Splitu, kot

tudi zaradi prihoda dr. Vojislava Šešlja na Plitvice (povejte mi, s kom se je tam sestal?). (To je bilo srečanje generala Rašete in dr. Vojislava Šešlja, dogovorjeno in odobreno zaradi preprečevanja spopadov - to mi je kasneje povedal general Kolšek.)

Te oceno so bile, po poročanju Kolegiju komandantov, v izvorni obliki kot informacija posredovane Upravi za moralno vzgojo Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, toda na ocene niso niti reagirali niti jih niso upoštevali.

Nedelja, 19. 5. 1991

Sestanek kolegija komandantov s Komandanti Korpusov: Komandant 5. VO je posredoval stališča Zveznega sekretarja za Ljudsko obrambo z dne 18. 5.:

1. Odločitve Predsedstva SFRJ z dne 9. 5. je potrebno ponovno razdelati - potrebno je dodati, da je bistvo mirna razrešitev krize, Predsedstvo pa šele sedaj sprejema predlog Štaba Vrhovne komande iz marca meseca. Vsi so te odločitve sprejeli, toda Republika Hrvaška samo verbalno. Odločitve so majhen odmor, ker ne bodo rešile glavnih problemov, vendar jim ni treba zmanjšati pomembnosti;

2. Blokiranje premikov JLA (posebej v Lištici) - nauki: (1) dogodki v Lištici kažejo, da ima BIH male možnosti za obstoj, ker se dogodki vodijo iz Hrvaške - BIH je vprašljiva tudi kot samostojna država; (2) situacija in vodenje dogodkov v Bosanski krajini - ta politika je povsem nasprotna prejšnji. Naše stališče je: če ne bo Jugoslavije, ne bo Bosne in Hercegovine!

3. Zamenjava v Predsedstvu SFRJ: vse, kar se dogaja, je posledica Ustave iz leta 1974 in njenega nepriznavanja ali priznavanja po principu, kakor komur odgovarja. Ustavna kriza je tu, rušenja države pa ni brez katastrofalnih posledic. Naše stališče: (1) JLA se ne bo vmešavala v politične odločitve Predsedstva; (2) Vrhovna komanda vedno obstaja po svojem funkcionalnem delovanju - imamo JLA, ki organizirano živi in dela, vodstvo in poveljevanje ni načeto; (3) Mesic ni vzrok krize v Jugoslaviji, zato ni potrebno, da je on povod za velike spopade, ne glede na njegove nastope proti JLA (tudi to je posledica in ne vzrok) - zato smo za umirjanje situacije v Predsedstvu in za spoštovanje Ustave SFRJ;

4. Mi moramo izvršiti odločitve Predsedstva SFRJ z dne

9. 5. - v to nas vodijo dogodki iz naše okolice: vsa Evropa reagira v smeri ohranitve Jugoslavije, s tem, da se kriza reši demokratično in brez uporabe sile. Obstajajo tudi takšni, ki so za razcepitev Jugoslavije - v tem vidijo rešitev Nemčija, Avstrija, Madžarska in del političnih tokov v ZDA - zagovarja se direktno vmešavanje z angažiranjem mednarodnih sil v Jugoslaviji. Italija resno postavlja vprašanje Osimskih sporazumov in bivših teritorijev. Nemčija gre v svojih ocenah tako daleč, da ocenjuje, da so v Jugoslaviji nastale razmere za intervencijo.

5. Stanje v JLA: na aktivne vojaške osebe vpliva propaganda, morala pada, del častnikov se je že opredelil za nacionalno politiko, družine častnikov se selijo v "varnejše kraje"; samooddaljevanje (bežanje - op.pr.) je v porastu; ni več klasičnih rešitev (v tem trenutku generalpodpolkovnik Dane Popović, komandant 14. Korpusa, skoči v besedo Komandantu VO in javno izjavi: "Ljudstvo je proti nam - proti JLA"). Tu bi dodal: general Popović kmalu zatem predloži zahtevo za upokožitev, kar mu je takoj odobreno, toda on vztraja, da preda dolžnost in odide v Beograd v enem dnevu, za kar general Kolšek zahteva soglasje Načelnika generalštaba. Načelnik pravi: "Pusti ga, naj gre, posral se je." In on odide! Medtem se mu je v Ljubljani zgodilo nekaj "velikega".

6. Kako se obnašati? Komande so pooblašene, da razorožijo vse, razen JLA in organov Sekretariata za notranje zadeve. Z vojsko se ni igrati - kdor napade, mora biti kaznovan. V ljudstvo ne bomo streljali, toda provokatorje je treba likvidirati (na nasilje odgovoriti z ognjem);

7. Nadaljnji tok dogajanj v državi: vse gre po liniji zaos-

trovanja, zato je pomembno, da se uporabijo ukrepi za umirjanje situacije in odločni ukrepi s ciljem preventivnega delovanja, če pa to ne uspe, potem bo prišlo do uporabe JLA. Svet nas kritizira zaradi obnašanja, ko smo direktno napadeni. Bojna pripravljenost mora biti v skladu s položajem, v izvršitvi odločitev pa polna odločnost ob uporabi odredb pravilnika bojne uporabe. Enote so zadržane na terenu ob redni zamenjavi za počitek. Začeti s pripravami

Zakaj Slovenija in Hrvaška vlečeta različne poteze, če se lahko v treh mesecih mirno odcepita - zato, ker imata za cilj raztrgati Jugoslavijo, z opcijo odcepitve pa ne moreta priti niti pred svoje ljudstvo niti pred svetovno javnost").

Četrtek, 23. 5. 1991

"Primer Pekre": v jutranjih urah sta bila pri objektu "Pekre" (Učni center TO RS) dva pripadnika JLA (častnik in

takoj izročijo osebe, ki so poveljevale in izvršile aretacijo pripadnikov JLA, vendar brez rezultata.

Z medijsko propagando, ali bolje, z medijsko vojno, so sredstva javnega obveščanja in organi oblasti v Mariboru in Sloveniji ustvarili "primer Pekre" in vse aktivnosti usmerili proti JLA. Zbirajo se množice, protestira se, izzivajo se incidentne situacije, kar se samo delno umiri z umikom enot v vojašnice ter pričetkom pogajanj za rešitev "primerja".

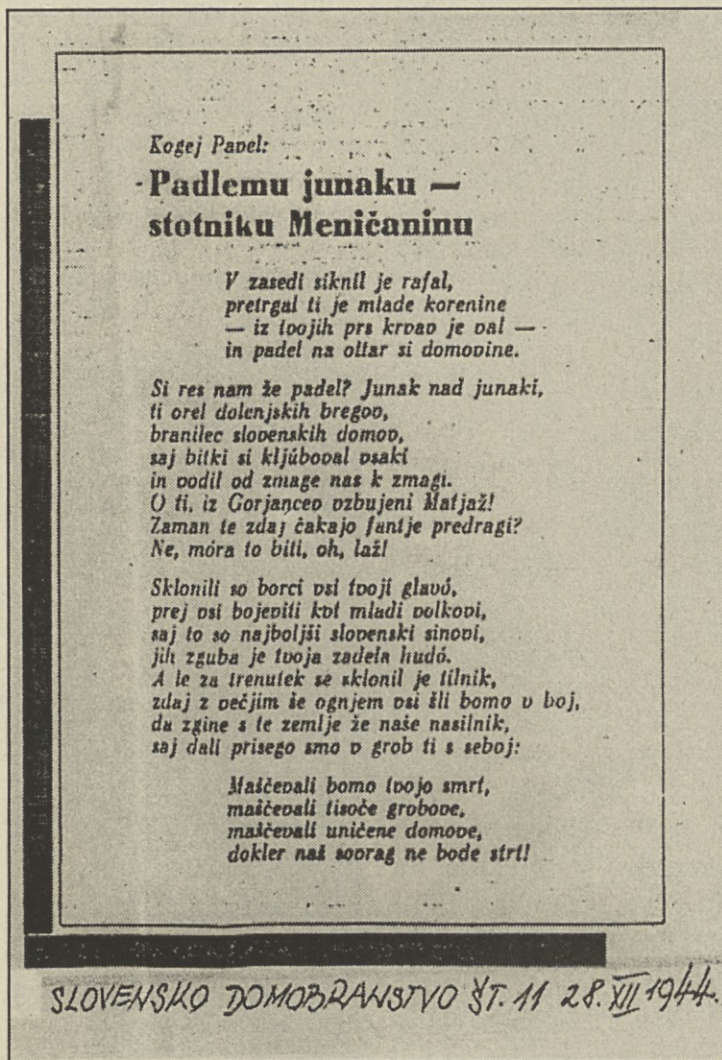
Nove dimenzije propagandnega značaja je "primer" dobil z aretacijo polkovnika TO Vladimirja Miloševića in njegovega pomočnika Milka Ozimca med pogajanja v skupščini Maribora.

Petek, 24. 5. 1991

Okrog 04.00 Igor Bavčar, Minister za notranje zadeve Republike Slovenije, kliče Komandanta 5. VO ter mu na zelo grob način grozi z aretacijami in popolno blokado vsega, kar je JLA v RS.

To drugo se z blagoslovom vlade RS tudi izvaja: prekinjena je oskrba s hrano, vodo, PTT zvezami za vse objekte - vojašnice, stanovanjske objekte, kjer stanujejo družine aktivnih vojaških oseb, pa tudi za vojaško - sanitetne ustanove (zdravilišče v Rimskih Toplicah, vojaške bolnišnice), s čimer dobi specialna vojna nova razmerja. (V boju proti JLA, posebej še ob junijsko - julijskih dogodkih, koristijo vodstvo RS in sredstva javnega obveščanja vsa nehumana sredstva, ki jih bodo kasneje ob tragediji v jugoslovanskem prostoru javno očitali samo eni strani v vojnem spopadu državljanskih in verskih razsežnosti).

Dr. Vaso Predojević

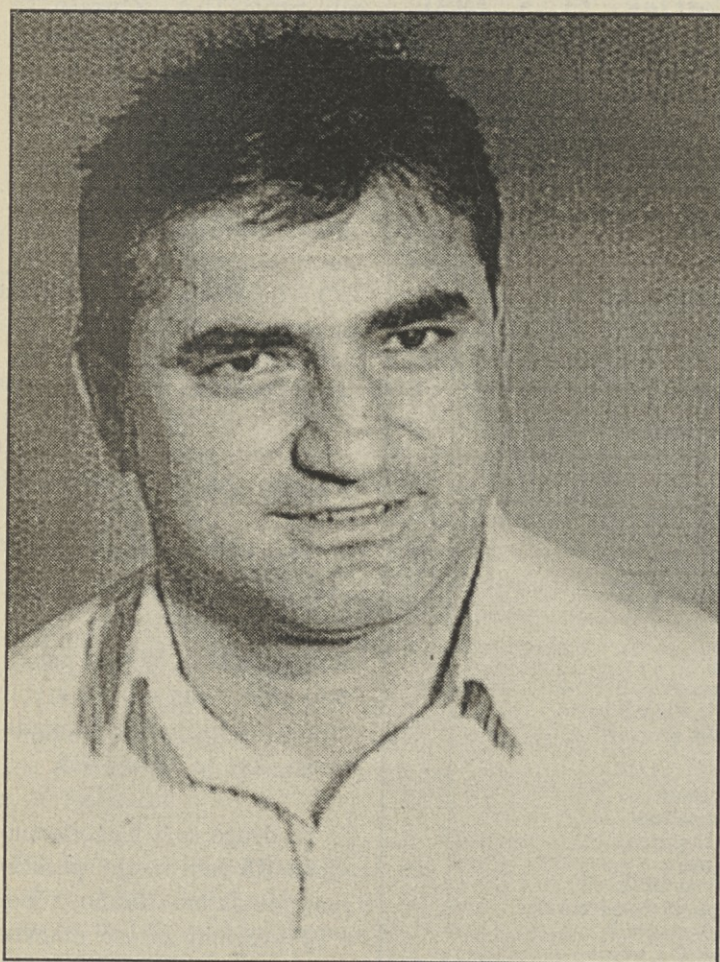

za prevzem poslov vojne obveznosti v Sloveniji, nato na Hrvaškem in na koncu v celotni SFR Jugoslaviji. (V tem kontekstu je Zvezni sekretar tudi govoril na sestanku Političnega aktiva JLA v Beogradu, 26. 7. 1990: "Narod, ki se želi odcepiti - to je v redu in potrebno mu je to omogočiti.

vojak) zajeta in odpeljana v center. Po približno enournem zasliševanju sta bila izpuščena. Očitno je šlo za provokacijo s strani TO RS proti JLA, na katero je generalmajor Mičo Delić samovoljno ter brez vednosti in odobritve Komandanta 5. VO odgovoril z blokado centra in zahtevo, da mu

Družinska tragedija vzela moža in očeta

Padec v smrt

spodrsnilo na okenski polici, da je omahnil v globino. To je že druga tragedija v tej družini, saj mu je pred mesecem dni umrl brat.

Mlada vdova ne more najti besed, s katerimi bi opisala žalost in obup. Na pomoč so ji priskočili sorodniki in prijatelji, kakor tudi hišni svet in kolektiv Zdravstvenega centra v Celju, kjer je zaposlena.

Slednje nemara razkriva dejstvo, da se še zmeraj zave-

damo krute resnice, ki pravi, da se takšne tragedije dogajajo vsepovsod, ne glede na narodnost ali versko prepričanje. Sosedje so zbrali skromno finančno pomoč in ob žalujoči vdovi so ves čas bližnji sorodniki obeh. Na mestu, kamor je omahnil Pavel Popović, so prižgane sveče, otroci na dvorišču se igrajo v tišini. Tragedija mlade družine je pretresla celotno sosesko.

Vasja Ocvirk

V sredo, 22. junija, zjutraj se je Pavel Popović vrnil iz nočne izmene v novo vseljeno stanovanje na Kersnikovi ulici v Celju. Sosedje so ob poldeveti uri slišali krik, pred blokom pa je ležal nesrečni Popović, ki je padel iz petega nadstropja. Umrl je na mestu, za sabo pa je pustil vdovo in dve siroti.

Kriva je bila karnisa

Popovići so se v novo stanovanje vselili šele pred štirinajstimi dnevi. Veliko je bilo za postoriti in Pavel je s svojo ženo in hčerkicama urejal novi dom. Sicer doma iz Peči je že dolgo delal v Sloveniji, sosedje pa so ga poznali kot izredno prija-

znega človeka. Ko se je pripetila tragedija, so najprej pomislili na samomor, saj je bil menda zadnje čase precej potrft, toda resnica je najbrž drugačna.

Popović je verjetno nameščal karniso na kuhinjskem oknu, kar mu je, utrujenemu od nočnega dela,

ZBOGOM GOSPODJE

SLOVENIJA JE PO TREH LETIH USPEŠNA DRŽAVA, GOSPODARSTVO LEPO NAPREDUJE, JE DEJAL V VIPAVI, NA OSREDNJI PROSLAVI DNEVA DRŽAVNOSTI, JANEZ DRNOVŠEK.

USPEŠNE DRŽAVE Z VZNEMLJIVO GOSPODARSKO RASTJO SE NAHAJAJO TUDI V AZIJI IN JUŽNI AMERIKI, VENDAR NISO NE DEMOKRATIČNE NE PRAVNE. NAJUSPEŠNEJŠI EKONOMIJI STA IMELI FAŠISTIČNA ITALIJA IN NACISTIČNA NEMČIJA. ZA RESNO PRAVNO IN SOCIALNO DRŽAVO, O KATERI GOVORIČIJO SLOVENSKI POLITIKI, JE POTREBNO ŠE MARIKAJ DRUGEGA. PAMET, NA PRIMER.

Z NIČIMER NI MOGOČE ZATO OPRAVIČITI NEZAKONITIH PRIVILEGIJEV DRŽAVNIH FUNKCIONARJEV, KI SKAČEJO DAVKOPLAČEVALCEM V NAROČJE Z MEDENIMI OBLJUBAMI V ČASU VOLITEV, KO PA SE ZNAJDEJO PRI KORITU, POZABIJO NA MORALO.

MEDTEM KO SE POLITIKI NA ZAHODU REKRUTIRAJO V POLITIKO NE LE PO GOSPODARSKIH IN POLITOLOŠKIH MERILIH, MARVEČ TUDI PO NRAVNEM, ETIČNEM IN VERSKEM, SE OBNAŠAJO V SLOVENIJI KOT TATOVİ DELA DAVKOPLAČEVALCEV.

KADAR SE POLITIKI NA ZAHODU UJAMEJO V MREŽO KORUPCIJE, SLEDIJO VELIKI IN NEUSMILJENI LOMI. MINISTRI IN PREDSEDNIKI LETIJO ZA VEKOMAJ V NEBO!

TEH POJAVOV V SLOVENIJI ENOSTAVNO NI MOGOČE OPRAVIČITI S TRANZICIJO, KI JE NAJVEČJA POTEGAVŠČINA: PO PRVIH PARLAMENTARNIH VOLITVAH SE NI NIČESAR SPREMENILO - RDEČI, BELI IN ČRNI SO OSTALI NEDOTAKNjeni. PRISOSTVUJEMO SUROVI BITKI ZA OBVLADOVANJE NADZORNİH MEHANİZMOV DRŽAVE, BANČNIŠTVA IN GOSPODARSTVA.

ŠKANDALI SE VRSTIJO, KOT JIH USPEVAMO ODKRITI. SKORAJ BREZPLAČNI MILIJONSKI KREDITI ZA NAJVIŠJE DRŽAVNE URADNIKE NA ČELU S SAMIM MINISTROM ZA PRAVOSODJE PRIČAJO O DVOJNI MORALI. TODA NIHČE NIMA PRAVICE DO DVOJNE MORALE - NITI POLITIKI!

IZGOVARJANJA, DA JE BILO TAKO TUDI NEKOČ IN DA NI UREJENO VPRAŠANJE NAGRAJEVANJA ZA "DELAVCE" Z VELIKIMI JAVNIMI POBLASTILI, SO PRIVLEČENA ZA LAŠE.

RAZEN, ČE JE NAČRT O STODESETIH BOGATIH SLOVENCİH PREMIŠLJENO DEJANJE STRANK PRI KORITU.

ZATO ZBOGOM, TOVARIŠI! NE ODSTOP, MARŠ TI IN TISTI, KI TE JE POSTAVILI!

Foto: Nina

Voziš enduro? Ali Naked Bike? In si ne predstavljaš nič bolj razburljivega? Torej dobro, odloži časopis, pojdi v garažo in poliraj svoj motorček. Medtem bomo govorili o motorjih, ki so takšni, kot bi ne bilo več nobenega jutri.

Govorili bomo o Streetfighters.

Prvi primerki izvirajo iz Anglije izpred nekaj let. Sprva v Lowrider stilu. Brez opreme, samo najnujnejše, vendar ne na Harley osnovi. Imeti morajo najmanj štiri cilindre iz Daljnega Vzhoda.

Fantje iz "Divjih jahačev d.o.o." nočejo na tekmovalne steze: "Preveč pravil in ome-

jitev." Zato se občasno dobijo in tekmujejo v Drag sprintih na četrto milje, okrog vogalov, brez zapor, brez funkcionarjev, redarjev, samo za zabavo, po službi.

Scena številčno ni velika, vendar je trenutno gotovo motoristični trend številka ena v Veliki Britaniji. Kdor kaj da nase, vozi Streetfighterja. Iz-

Vedo, kaj počnejo

Motoristična tolpa Made in England: Streetfighters. Ne bojijo se ne smrti ne policije ne tehničnih pregledov. Strah jih je samo enega: da jih kdo prehitijo. Sami norci?

dajajo celo lasten časopis - "Streetfighter Magazine". Izhaja vsaka dva meseca in ima v logotipu narisano bokser. Seveda samo kot strašilo, da ne bi prišel v napačne roke. Časopis ne bi mogel, tako kot je natisnjen, biti bolj divji in kričav. Smrdi po zažgani gumi, pravijo, da je papir še topel od črt in krogov, ki jih motoristi rišejo po asfaltu. "Streetfighter Magazine" je provokativen in je odkrit napad na dober okus.

Govori natanko tisti jezik, ki ga scena razume.

Scena pa so ljudje, da te ob pogledu nanje zmrazi po hrbtu: Čevlji z jeklenimi kopicami, zguljene kavbojke, črni usnjeni jopiči in Simson čelade (črni vizirji so samoumevni) v Alien stilu. To so tisti, pred katerimi so nas starši vedno svarili. Za takšen zastrašujoč videz ima Mark Robinson pripravljen takojšen odgovor: "Kdor želi preživeti v tej prometni džungli,

si mora najprej priboriti spoštovanje. V svetu še vedno velja, da tisti, čigar roka je višje, pogosteje udari kot boža.”

Velike besede, toda za njimi se skriva show. Kajti ti cestni bojevniki, ki so takšni kot Mad Max v boju za zadnje kaplje bencina, so v resnici zanesenjaki, ki vsak penny vložijo v svoje jeklene konjičke. Želijo biti pač malce drugačni, spustiti vsakodnevni stres skozi izpušno cev.

Tehnično je samo najbolj fino komaj še dobro, dovoljeno pa je vse, kar je njim všeč. Največ šteje moč. Kajti kdo se bo pri sprintu pusti prehiteti že pri prvi telegrafnici? Seveda si motorje frizirajo, do 1.300 kubikov. Dodan je še Mr.Turbo, in ker dovolj ni nikoli dovolj, še “ajnspric” posebnih plinov. Največkrat uporabljajo motorje Kawasaki (Z 1000) in Suzuki (GSX 1000/1100). Pri optiki ni nobenih predpisov. Večina Streetfighterjev ima kratko odrezan zadnji del. Mini sedež zadržuje ostremu cestnemu bojevniku. Motivi pri lakiranju pa po osebnem navdihu - trenutno so mega in sploh Heavy Metal motivi.

Tudi v Britaniji obstaja nekaj takega kot registracija, kjer je

treba predelave atestirati. Vendar je to v praksi videti fleksibilnejše. Najvažnejše: žarometi, stranska ogledala, zavore, so v redu. Motor mora biti sposoben za promet, to pa je v Angliji najvažnejše. Primerjave z nami ti tehnični pregledi ne bi zdržali. Dovolj bi bilo že odkritje “navitega” motorja.

Vendar pa Simon in Mick ljubita popolnost. To sploh ni čudno, saj sta po poklicu letalska inženirja. “Recimo, da napravim nosilec krila, ki je eden najvažnejših delov letala. Če bo na njem samo ena praska, bo letalo pristalo v blatu. Pri

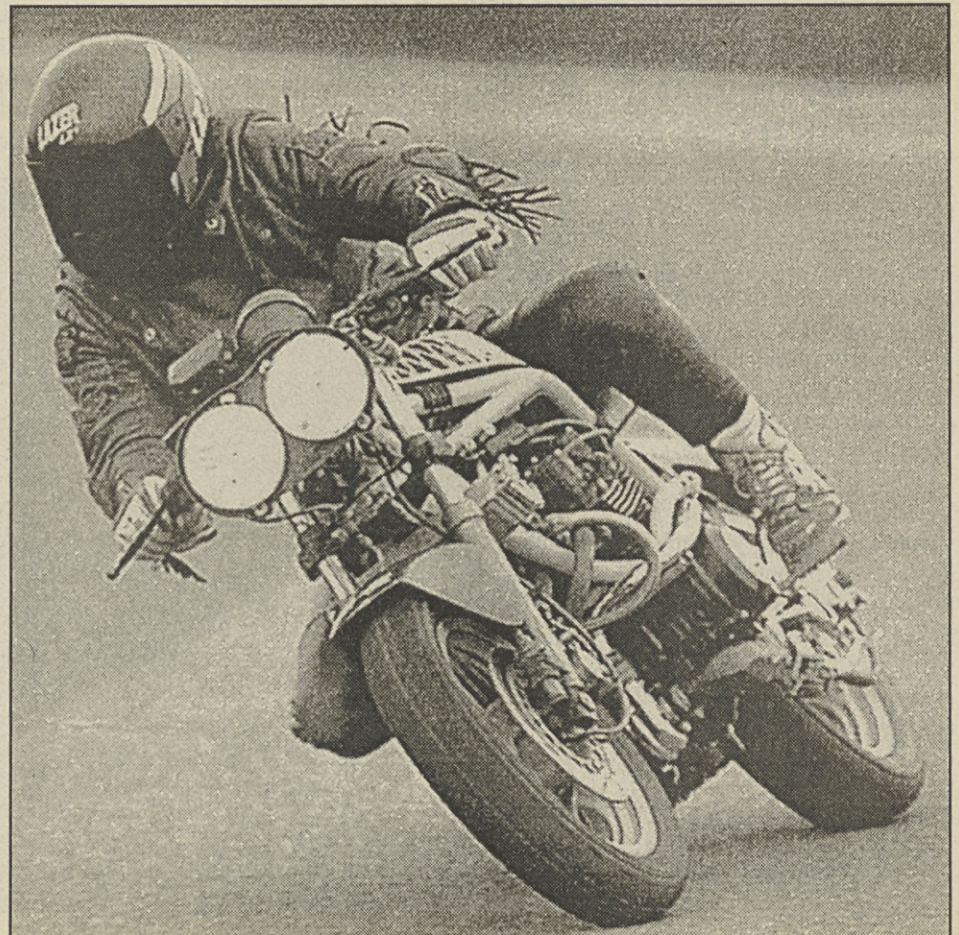
najinem Streetfighterju sem vsak del posebej zavil v vato, šele nato sem ga vgradil. Sliši se noro, toda takšna sva: ekstremna.”

Ekstremna tudi v odnosu do stroja, ko se odpeljeta v oblaku dima izpod koles.

Mick: “Takšen motor naredi iz tebe drugega človeka.”

Vprašajmo se samo, kakšnega?

Auto Bild, prevedel MiO

Južnoafriška republika navezuje nove gospodarske stike. Tudi s Slovenijo. Ekonomski svetovalec pri južnoafriški

Ali bo Slovenija

Južnoafriška republika je dežela z dvajsetimi milijoni prebivalcev in sodi med najbogatejše države na svetu. Država diamantnih rudnikov in prva proizvajalka zlata na svetu, ki so jo zaradi rasnega razlikovanja dolga leta neuspešno gospodarsko bojkotirali, se je v zadnjih letih začela spreminjati, dobila je prvega temnopoltega predsednika in se začela odpirati navzven. Pred slabim letom se je v njeno zunanjetrgovinsko poslovanje vključila tudi Slovenija, medsebojna izmenjava pa že zdaj pokriva zelo široko področje proizvodov in surovin. Martin Prinsloo, ekonomski svetovalec južnoafriške ambasade v Avstriji, nam je med obiskom v Sloveniji zatrdil, da se bo uspešno sodelovanje v kratkem še razširilo. Prinsloo je izkušen poznavalec Slovenije, o deželi na sončni strani pa meni vse najboljše:

“To je moj šesti obisk pri vas in v tem času sem navezal veliko stikov, predvsem poslovnih. Lahko povem, da se bo že tako uspešno sodelovanje v kratkem še razširilo.”

Lahko to podrobneje razložite?

“Lansko leto smo začeli z medsebojnim poslovanjem, ki se je zelo hitro razmahnilo. Trend rasti je zelo visok in lahko rečem, da v Slovenijo trenutno prodamo veliko proizvodov in surovin. Prav tako pa tudi veliko kupimo, zato ne vidim razloga, da se trgovanje ne bi razvijalo naprej. Gre za interese, ki koristijo obema državam.”

Za kakšne proizvode in surovine gre?

“Trgovanje je zelo pisano, od rud, polizdelkov, prehrabnih artiklov, lesa, oblačil, do zapletene elektronske opreme, bele tehnike, skratka, vse, kar je na današnjem trgu moč dobiti. Moram pripomniti, da so vaši proizvodi, tudi kompleksna tehnična oprema, na zelo kvalitetnem nivoju.”

So tudi ostali segmenti, kot je na primer menedžment, na isti ravni?

“Teга ne vem, saj je na tej stopnji v naši domeni samo trgovanje, ki je zgledno. Proizvodi so zelo dobri, o tem ni dvoma. Vse, kar lahko Slovenija proda v zahodni Evropi, je moč izvoziti tudi v Južno Afriko. V tem trenutku vam lahko povem, da je naše trgovanje zelo resno

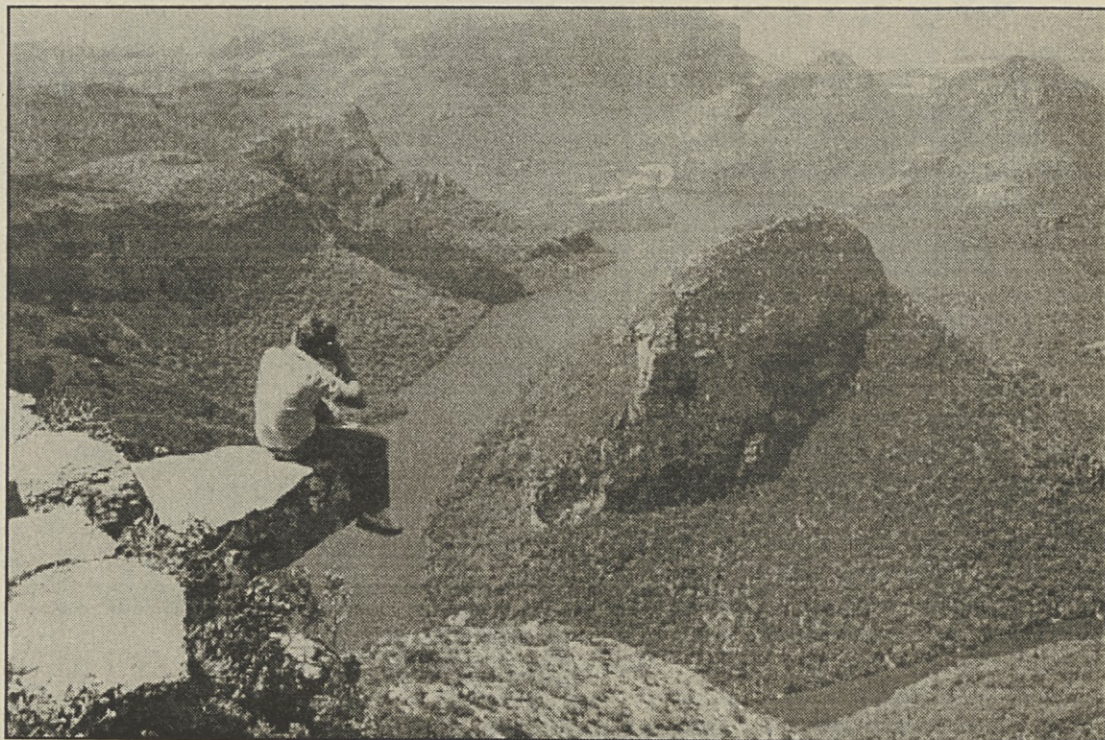
in zanesljivo. Tukajšnji trg se tako tudi obnaša in odločili smo se, da bomo vse skupaj potisnili še malce naprej. Pravzaprav kar močno naprej.”

Kako pa ocenjujete prehod Slovenije iz enega gospodarskega sistema v drugega?

“Mislim, da vam gre zelo dobro od rok. Po moji oceni so Slovenci sposobni ljudje, ki se znajo dobro prilagajati. O tem sem prepričan.”

Se vam zdi, da lahko tako majhna država, kot je Slovenija, doseže gospodarski uspeh na ravni velikih razvitih držav?

“Prav gotovo. Srečal sem že veliko slovenskih poslovnežev, imel sem možnost videti veliko

ambasadi na Dunaju, Martin Prinsloo, meni, da ima Slovenija odlične pogoje za trgovanje z najjužnejšo afriško državo.

izkoristila priložnost

vaših proizvodov in mislim, da vam bo uspelo. Poglejte, danes sem obiskal tri tovarne in vse tri zadovoljujejo standarde, ki so potrebni za kvalitetno proizvodnjo. Potencial te države je izreden. Zavedati se morate, da imate v tako majhni državi, kot je vaša, zelo dobro razvito industrijo, imate odlično naravno lego, moderno pristanišče, izobraženo delovno silo...to so odlične predispozicije."

Kako potemtakem uvrščate Slovenijo v odnosu na druge vzhodnoevropske države?

"Zame je to odlična država. Na svojih potovanjih po Sloveniji sem spoznal veliko ljudi, prijaznih ljudi. Kaj naj rečem drugega, kot da mi je ta dežela zelo pri srcu. Poslovno gledano pa sem seveda zelo zadovoljen."

Kako nameravate razvijati sodelovanje?

"Definitivno bomo obdržali vse obstoječe naveze, poskusili pa se bomo širiti še na druga področja. V prihodnosti namerava južnoafriško gospodarstvo v Sloveniji tudi vlagati. Ves čas budno spremljamo dogajanje v slovenskem gospodarstvu in ga preučujemo. Do investicij v Sloveniji bo definitivno prišlo, menim da v zelo kratkem času. Dobrodošle so vse poslovne priložnosti. Povrh tega vidimo Slovenijo tudi kot vrata v Evropo. Veliko proizvodov pride v Avstrijo preko koprskega pristanišča."

Kako, da prav Koper, zakaj ne Trst?

"Zanima nas samo najbolj

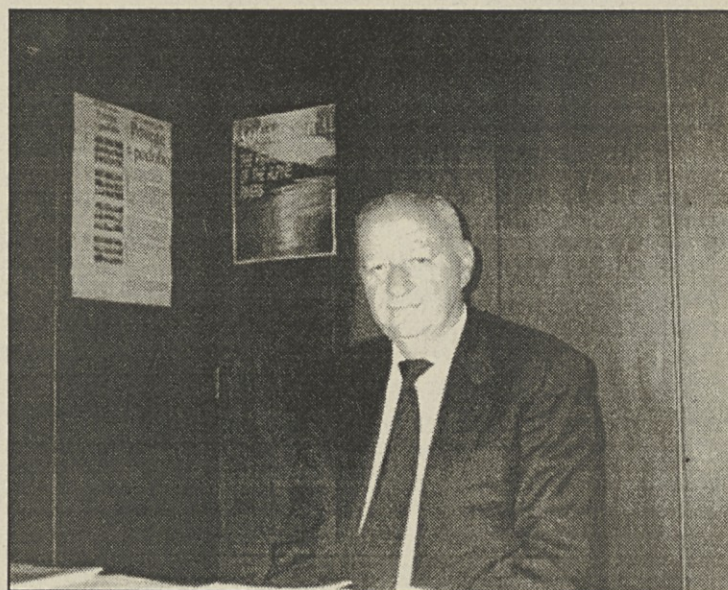
ekonomična rešitev. Pri trgovanju je zmeraj tako. Koper je v našem primeru najbolj ekonomična povezava z Avstrijo."

Kaj pa prometne zveze?

"Ves tovor poteka preko železniških povezav."

Omenili ste številna srečanja s poslovneži. Kako je prišlo do njih?

"Omogočila nam jih je vaša Gospodarska zbornica. Naleteli smo na izredno topel sprejem na vseh nivojih. Za hiter razvoj trgovanja je zelo pomembno, kako so urejene krovne organizacije. Ob koncu tega leta bo tukajšnja delegacija vrnila obisk v Južni Afriki. Že zdaj vam

lahko povem, da bo zelo uspešen. Veste, sem velik optimist v zvezi z razvojem trgovanja

med našima državama. Ne brez razlogov."

Vasja Ocvirk

Veliki ameriški businessman

“Hallo. I’m here!” se našopiri pri vratih v redakcijo Leo Puchnik, križanec med notranjskim kmetom in italijanskim priseljencem iz Calabrije z žametnim nadihom matere iz Ribnice. “Prišel sem, da vidim, kaj se da narediti v domovini moje matere. Ona mi je dejala, da je Slovenija a great possibility, yes, and I’ll try it!”

Gledam samskega, visokega, elegantnega mladeniča in si rečem:

“Popeljem ga k ljudem, ki odločajo, mojim nekdanjim sošolcem. Danes bom vezni člen. Kar tako, iz srca, brez dodatka za svetovalca in provizijo.”

V elegantni firmi Slovenijatex - Export - Import naju seznanijo z umirjeno, lepo gospo, ki ima v treh škatlah nakopičene vzorce brisač, preprog in tri vzorce srajc.

Leo pobliskava z ogljenočrnimi očmi in makova rdečica se opijsko naseli na obraz glavne komercialistke.

“Kaj bi želeli na vašem tržišču?” se zaupljivo nagne k Leu.

“Karkoli, tisto, kar bi lahko

prodali v velikih količinah!” zategne lepotec.

“Toda vrsto blaga mi že morate povedati: so to moška ali ženska blaga, so zavese, je perilo, so kavbojke - nooo, neee kavbojke, ker ste iz dežele kavbojev... Eeee, iz Lisce vam lahko nabavimo steznike, nedrčke; iz Polzele nogavice; iz Dekorativne pregrinjala in tapetniško blago, epingleje, korde, rebraste žamete, pliš. Almira bi vam priskočila nasproti z zadnjo serijo puloverjev. Svilant Kamnik vam lahko naredi prelepe rute za narodne noše, svilene kravate za senatorje in predsednika Clintona, v Novem mestu vam tkejo edinstvene kamgarne, Tekstilindus v Kranju, ki so ga pohopsali Italijani,

vam naredi prelepe letne obleke v barvah, Trikon iz Kočevja vam naplete bruce - dance kostime in tream - break - away - suits za posebne priložnosti, v Tržiču vam natkejo poročne prevleke za postelje in balo... Kaj torej želiiteee???”

Mladi clevelandski poslovnež odpre začudeno usta: “So many factories! Toliko tovarn. Mama pa mi je rekla: imajo dve ali tri, eno kupi!”

Glavno komercialistko, ki se v firmi Slovenijatex - Export - Import levi v menedžerko evropskega kova, skoraj zadene kap.

“Aaaa, viii ne kupujete proizvodov, vi kupujete tovarno kot celoooto? Hm, čakajte, čakajte, ali mora biti prav tekstilna ali pa je lahko iz črne metalurgije,

živilstva, lesne industrije, sladke industrije, industrije papirja, umetnega kamna, nagrobnih spomenikov, spominskih križev, križev in težaav, eee, lahko je tudi obrat za izdelavo turističnih spominkov?”

Leo Puchnik dobiva utrujene, zamegljene oči. Plaz ponudb ga zasuje kot val na Havajih, kjer preživlja počitnice na plaži Waikiki Beach. Nekam odsotno jo pogleda in reče:

“Factory, yes, factory. Ali imate pri vas factory, ki izdeluje narodne noše? Komplete, od čevljev do peče in avbe; v Severni Ameriki bi prodal okrog pet, v južni tristo kompletov. Chicago, Cleveland, Pitsburg, pa malo v Kanadi, Torornto, Edmonton, Vancouver, Manitoba,

Calgary, Hamilton, Montreal. Mogoče bi poskusil še v Avstraliji: Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Canberra... Yes, to bi šlooo. Kupil bom factory. Kje pa stoji?"

Generalna menedžerka zajema sapo. "No, no! Takšne tovarne ni! Nihče ne izdeluje kompletnih narodnih noš, v katerih bi tičale še slovenske neveste, manekenke. Nogavice izdeluje Polzeta, rute Svilanit, čipke za spodnjice delajo v Idriji, čevljičke v Trziču, skelpance kujejo kovači v Kropi, tako boste spoznali vse slovenske tekstilne tovarne."

Leo Puchnik dobiva še bolj otožne oči: "But, todaaa, I'm here only for one week not for one year! Tu sem le za teden dni, ne za vse leto... understand?"

Menedžerka postaja rdeča kot kuhan rak: "Sorry, jaz nimam vzorcev vseh tovarn v teh treh škatlah! Tudi cen posamičnih artiklov nimam na enotnem seznamu. Mi delamo po občutku, vesteee. Komercialisti se sestanemo, pogledamo si v oči in vidimo..."

"Ampak, to imajo Američani v računalnikih. Vse podatke o eni panogi in vso njeno ponudbo priključem na ekran z enim pritiskom na gumb. Jaz pa naj potrošim cisterno bencina in pogledam vsem tem komercialistkam v oči. Ali so vsaj tako lepe kot ste vi?" jo ošvrkne.

Zdaj je postala mednarodno uglajena gospa nestrpna, odrezava in osorna. Spravila je tri škatle s šestimi vzorci dveh tovarn in nakazala čas odhoda. Galantno smo si stisnili roke, bogatejši za uro približevanja.

Leu sem napisal naslove desetih največjih tekstilnih tovarn. Po stopnicah, na poti na Dunajsko cesto, je nenadoma segel v žep in privlekel na dan ženske supernogavice - ki mu jih je stlačila v žep neka manekenka iz Clevelanda z besedami: "Nabavi mi pol milijona takih!"

Vzame rent-a-car, drvi v Polzelo. Sprejme ga pomočnik direktorjevega pomočnika in mu pove, da pol milijona takih nogavic lahko izdelajo - v treh mesecih!

Leo se zastrmi vanj: "Iz Hongkonga ali Koreje jih dobim s prvim letalom, franco Cleveland, v petih dneh. Faxi delujejo dan in noč! Hvala!"

Pride k meni naslednji dan, namenjen je v tovarno Beti v Metliki. Njegove črne oči prebliskne nekaj lučk upanja. Vabijo ga sorodniki, ki omenjajo nek vikend, prepoln žlahtne

kapljice. Obetajo superžur!

Pet dni ga ni. Zvonijo telefoni. Rute. Škornji. Tapete. Zavesa. Superli nogavice v enem tednu, pol milijona, v vseh barvah. Ponudniki me zasujejo kot plaz v Hudičevem Žlebu, levo od Kravca. Nič!

Šesti dan se primaje Leo kot rožica, njegovo obličje ožarjajo prečute noči. Povem mu o po-

nudnikih.

"Too late, prepozno!" se odsmeje. Podedoval sem vinograd svojega polbrata. Spomladi začnem graditi vikend. Ne bom kupoval starih tovarn, ki izdelujejo en sam proizvod. Boy, oh boy, kako so Belokranjke lepe!"

Ivan Cimerman

Nihče noče biti svetovni žandar

V času hladne vojne na to vprašanje ni bilo težko odgovoriti: obstajala je ena sama nevarnost, sovjetski napad z jedrskim in nekovencionalnih orožjem, in ena glavna fronta, ki je ločevala Nemčijo od Evrope. Tam je bila na obeh straneh tudi skoncentrirana močna vojska, samo v vzhodni in zahodni Nemčiji je štela poldrug milijon mož, v skladiščih pa ogromno količino jedrskega orožja, še ob preobratu leta 1989 kar tretjino vseh zalog iz poznih šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih let.

Čeprav je Nikita Hruščev v Združenih narodih s čevlji tolkel po pultu, nikoli ni pritisnil na gumb, s katerim bi sprožil atomsko vojno, tudi Američani tega niso storili, saj je strah pred katastrofo obe strani silil v strpnost. Ob vseh nasprotjih so se protagonisti v konfliktu vzhod - zahod v zadnjih štiridesetih letih zanesli na razum in predvidljivost.

Kljub definiciji Raymonda Aron-sam, da je bila hladna vojna globoka, bipolarna, nuklearna, da je ogrožala ves svet in ga delila na dva dela, ter predstavljala tveganje prerasta oboroženega spopada v atomsko katastrofo, ki bo uničila človeštvo, se to ni zgodilo.

In kakšno je stanje danes? Stare fronte ni več, število vojakov se bo zmanjšalo za štirideset odstotkov, petdeset odstotkov vojaškega arzenala iz leta 1990 bodo že prihodnje leto odstranili iz Evrope. Rusi se bodo predvidoma umaknili iz vzhodne Nemčije in batlskih držav do 31. avgusta letos, Američani bodo zmanjšali število vojakov v Evropi iz sedanjih tristo dvajset tisoč mož na eno tretjino, svojo vojsko krčijo tudi Evropejci. Srednje Evrope že zdavnaj ne ogroža več tretja svetovna vojna.

Čeprav je kazalo, da je s koncem hladne vojne odpravljena vsaka nevarnost, se je status quo spremenil. Krvavi etnični, verski in zgodovinski konflikti od nekdanje Jugoslavije preko Kavkaza do centralne Azije so nove nevarnosti, ki vnašajo posredno ali neposredno nemir v naš svet. K temu se pridružuje še Tretji svet od Sudana do

Odkar je konec hladne vojne, si politiki in strategji belijo glave o novi varnostni politiki in se sprašujejo, kje so meje novih nevarnosti in kakšno obrambo potrebuje zahod

Somalije, Liberije, Angole in Ruande, katerega grozote in gore trupel lahko dnevno vidimo na televiziji.

Četudi so vojaški in civilni strategji enotnega mnenja, da nevarnosti, kakršna je pretela iz Sovjetske zveze, ni več, je odgovor v različnih zahodnih analizah približno enak. Naraščajoči nacionalizem, ekstremizem in etnocentrizem, eksplozija prebivalstva, migracijski tokovi, mednarodni terorizem, mafija, svetovna trgovina z mamili,

raket. Medtem ko stara modrost iz nekega diplomatskega priročnika iz 19. stoletja pravi, da večinski delež zahteva resno politiko, se narodni voditelji brezupno rešujejo s čvekanjem.

Tako kot so s planiranjem ameriške varnostne politike, katere cilj je varnost ameriških državljanov doma in v tujini, politična svoboda in neodvisnost ZDA, neokrnjenost njenega vrednostnega sistema, institucij in državnega ozemlja, skrb

so nova orožja za masovno uničevanje množic.

Nevarnosti je ameriška revija Bottom - Up Review uvrstila v štiri kategorije, v prvi je nuklearno, kemično in biološko orožje, kot drugo navaja množične agresije, ki so posledica etničnih in verskih nasprotij, sledi nevarnost demokratičnih procesov v nekdanji Sovjetski zvezi in vzhodni Evropi in nazadnje ogrožena gospodarstvo in nacionalna varnost zaradi slabše mednarodne konkurence.

Takšno trgovanje bo temu sledilo, je odvisno od tega, kako bodo varnost pojmovali v zahodnih obrambnih ministrstvih. Del nacionalne varnosti sedaj postaja odpiranje delovnih mest in gospodarstvo države je pomembnejše od količine

za blaginjo naroda, zahteve po demokraciji in človekovih pravicah, ohranitev svobodnih trgov v svetovnem gospodarskem sistemu, obremenjeni ameriški planerji v oddelku za planiranje ameriške varnostne politike, so tudi njihovi kolegi pri Natu v Pentagonu, Londonu in Parizu.

Čeprav spričo propada varšavskega pakta, umikov ruske vojske na lastni teritorij, ruske gospodarske krize in notranjega stanja njene armade, prejšnjega položaja ne bi bilo mogoče vzpostaviti čez noč, bi po ocenah strokovnjakov za to zadostovalo deset let. V tem času bi se gospodarsko opomogla tudi zahodna aliansa, svoje oslabele oborožene sile pa spet prilagodila povečani ogroženosti.

Druga nevarnost za Pentagon so velike regionalne vojne, kot možne napadalce omenjajo Irak, Iran in Severno Korejo. Po načrtu oboroženih sil razpolagajo v Združenih državah Amerike z vojaško močjo, ki bi lahko zmagala v dveh večjih regionalnih vojnah, kar bi po obsegu predstavljalo toliko, kot hkrati dve zalivski vojni na dveh različnih koncih sveta.

V dobršem delu pa oskrba in logistična infrastruktura za dve vojaški akciji takih razsežnosti ne zadostujeta več. Ne glede na to Američani kot zadnja supersila še vedno planirajo globalno, Francozi se usmerjajo predvsem na sredoze-msko regijo in v oskrbovanje z nepogrešljivo nafto z Bližnjega in Srednjega vzhoda, za Bonn pa so najpomembnejše surovine in neokrnjeno trgovanje, ki bo omogočilo uresničevanje lastnih interesov s pomočjo podjetij zunaj evropske dvanajsterice.

Nedvomno pa največjo nevarnost v razdeljenem svetu po koncu hladne vojne predstavljajo etnični konflikti in državljanske vojne v postkomunističnih kriznih območjih od Jadrana do Alma -Ate, islamski svet od Maroka do Molukov in Afrika južno od Sahare. Rešitve skrb vzbujajočih konfliktov še vedno niso predmet konkretne politike, kar zgovorno pričajo dogodki v Bosni, Somaliji in Ruandi.

Ameriške intervencije na vseh kriznih žariščih očitno koristijo njihovim lastnim interesom. Če pa so cilji jasni in dosegljivi, če obstoja izhod iz krize in so stroški upravičeni, se tudi Evropejci temu ne posmehujejo, saj sami nimajo boljšega recepta za selektivne rešitve. V sicer pozitivnem svetovnem političnem scenariju sprememb v času od 1989 do 1990 jih dogodki vznemirjajo, vendar ne želijo prevzeti vloge svetovnega žandarja, česar pa tudi Ameriki ne zaupajo.

Če je bil še pred petimi leti možen jasen odgovor na vsa vprašanja o varnostni politiki, je danes, v času normalnega stanja, preprost odgovor na zapleteno vprašanje vse težji.

N. Mom

Po sledovih inkovskega cesarstva (3)

Potomci kondorjev

Ta politika pa je imela tudi veliko pomanjkljivost, ki se je pokazala šele ob prihodu Špancev: enosmerni absolutizem in iz tega izhajajočo popolno neinicativnost uradnikov, oficirjev in nemislečega ljudstva. Osebnost je bila vrednota, ki so jo priznavali in cenili samo v najožjem, vladajočem krogu.

S kokinimi listi na pot

Do mesta Macchu Picchu lahko obiskovalec pride na tri načine. Najhitrejši in najudobnejši (pa tudi najdražji) je turistični vlak, ki vsak dan odpelje iz Cuzca okrog osmih zjutraj. Po instant ogledu gorskega mesta se odpelješ nazaj že isti dan popoldne, zvečer pa si veselo že spet v svojem hotelu.

Popotnik, ki ima o sebi predstavo, da ni turist, bo ravnal drugače. S potniškim vlakom se bo odpeljal do Aguas Calientes (topla voda), tam bo prenočil v enem od cenjenih penzionov, potem pa zadnjih nekaj kilometrov prehodil po železniški progi (ker ceste pač ni) in še dobro uro plezal navkreber po gorski stezi, ker minibus po makadamski cesti stane sedem dolarjev.

Za pravega navdušenca pa obstaja še tretja možnost. Z vlaka bo izstopil na postaji Ollantaytambo po 88 kilometrih in se bo s šotorom, spalno vrečo in vrečo kokinih listov za žvečenje odpravil na trekking- "Inca trail" do Macchu Picchu se da prehoditi tudi v treh dneh; če pa hočeš na poti malo podrobneje raziskati številne inkovske ruševine in spomenike, je bolje, da si vzameš pet dni časa.

Kokine liste se da poceni in legalno kupiti povsod na perujskem in bolivijskem Antiplanu. So dobro poživilo in zmanjšajo višinske težave, ker se inkovska pot nekajkrat dvigne prek 4000 metrov.

Potniški vlak ob petih zjutraj je za normalne ljudi prezgoden, zato smo se odločili za tistega ob 14. uri. Odpeljal je ob petih, zato smo si ogled pokrajine morali prihraniti za takrat, ko se bomo vračali.

Presenetljivo odkritje

Najznamenitejšo južnoameriško ruševino je povsem slučajno odkril mladi ameriški zgodovinar Hiram Bingham šele leta 1911. "Redkejši zrak v višini me je poživiljal," piše v svojih spominih. "Na daljnem obzorju so se pokazali novi vrhovi. Počutil sem se povsem sam... Potem sem obšel neki grič in kar okamenel ob pogledu, ki se mi je pokazal. Kakor ogromno stop-

nišče so se druga na drugo dvigale vrste inkovskih teras. Vsako teraso, dolgo petdeset, sto in še več metrov, je obdajal čvrst kamnit zid, visok tudi tri metre... Le kakšni so bili Inki, ki so v tej visoki divjini potrebovali sto takšnih teras?... Pozabil sem na izčrpanost... in še enkrat zabredel v vlažno podrast... skozi listje in ovijalke... velikanske kamnite kocke so bile videti med seboj zlepljene, toda brez malte - najiminennejša inkovska zidana... (Mahovit zid) je bil del razpadle hiše. Za njim sem lahko razločil več hiš, obdanih s prepletajočim se zelenjem..."

Terasasto mesto s palačami, stolpi, svetišči, vojašnicami, vodnjaki in vodovodi je zadnje poznano inkovsko oporišče. Na vrhu strmih prepadov, tristo metrov nad deročimi brzicami, ki so bile polovico leta neprehodne, so se zadnji ostanki inkovske vojske tukaj trideset let upirali Špancem.

Janin Klemenčič

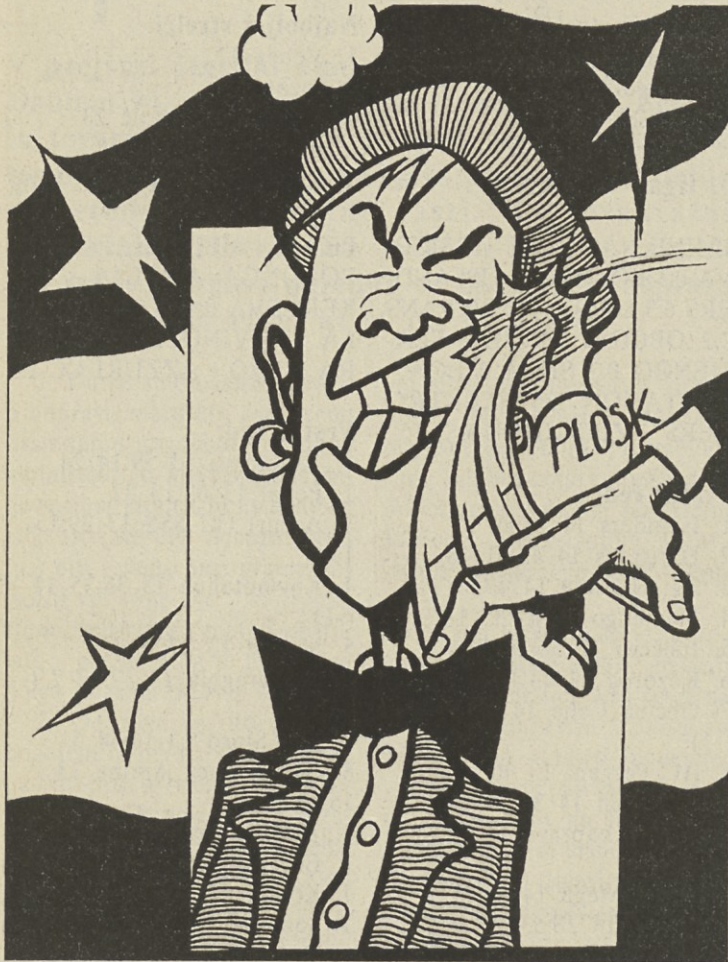

Intervju s karikaturistom Nove dobe:

Kaj pa vi mislite o tem, gospod Miss Take?

Naš ilustrator je na vprašanja odgovarjal tako, kot najbolje zna: v risbi.

Kakšen je po vašem položaj mladega slovenskega umetnika?

Seveda se bo z lastninjenem vse spremenilo. Kaj pa vi mislite on njem?

Kako skrbimo pri nas za spoštovanje človekovih pravic?

Slovensko novinarstvo. Kako ga vidite vi?

Najlepša hvala za pogovor, gospod Miss Take!

Mali nogomet - vse celjske lige

Ekipe 1. in 2. lige v malem nogometu so tekme zadnjega kroga v spomladanskem delu odigrali po zaključku redakcije, zato bomo rezultate objavili v naslednji številki Nove dobe.

3. liga - 13. krog

VELTINS - EDA 1:1 SELMAR BULLS - NOVA VAS 3:2 ORKAN LILJA - TORCIDA BISTRO BARON 5:3 ŠKORPIONI - ČRIČKI 3:4 ZLATOROG - VEFLON 3:5 FANEL LAGUNA - SPORT BILLY 3:4

Vrstni red:

1. Veflon 13 57:21 23
2. Zlatorog 13 58:29 18
3. Selmar Bulls 13 42:33 18
4. Eda 13 60:35 17
5. Sport Billy 13 49:26 17
6. Torciad Bistro Baron 13 35:40 16
7. Veltins 13 30:28 13
8. Orkan Lilija 13 41:59 11
9. Črički 13 34:47 9
10. Fanel Laguna 13 22:51 6
11. Nova vas 13 22:45 4
12. Škorpioni 13 31:66 4

Najboljši strelci:

1. Mesarič 21
2. Vrbovšek 18
3. Seles U. 17

4. liga - 15. krog

ZLATARNA - GRAFIKA GRACER 2:0 REMONT - DINO 2:4 SATEX - HOP HOP 0:3 CETSI GRAF - SHALTER 05 4:1 FREDDY - ALBATROS 8:1 ZAM - LOPATA TRGOVINA IRENA 6:3

Vrstni red:

1. Zlatarna 14 41:22 21
2. Freddy 14 40:20 18
3. Cetsi Graf 14 63:29 17
4. Satex 14 35:23 17
5. ZAM 14 34:32 17
6. Hop Hop 14 35:39 15
7. Dino 14 31:40 14
8. Cakani Bistro Panda 13 49:37 13 (-1)
9. Lopata Trgovina Irena 13 36:40 13
10. Grafika Gracer 14 33:45 13 (-1)
11. Shalter 05 14 24:42 9
12. Albatros 14 47:69 7 (-1)
13. Remont 14 19:38 5

Najboljši strelci:

1. Kovačič 17
2. Kompolšek 16
3. Turnšek 15

5. liga - 15. krog

JAVNE NAPRAVE - IRŠIČEVA 0:3 KOZOROG - ISLANDERS 6:3 LISCE - HARITRANS 2:2 OBČINA CELJE - FLAMENGO 0:3 SEGA MEGA - PENTAGON 2:5 ELEKTRO KERŠ - ZG.HUDINJA 2:3

Vrstni red:

1. Islanders 14 81:29 22
2. Haritrans 14 48:31 18
3. Zg. Hudinja 14 49:34 18
4. Flamengo 14 41:35 18
5. Iršičeva 13 50:30 17
6. Kozorog 14 43:41 15
7. Občina Celje 14 47:32 14 (-1)
8. AC Pergam 13 40:42 14
9. Pentagon 14 33:59 10
10. Javne naprave 14 29:44 9 (-1)
11. Sega Mega 14 23:45 9
12. Lisce 14 28:53 9
13. Optika Simona El.Kerš 14 22:59 4 (-1)

Najboljši strelci:

1. Veber 37
2. Jazbec 26
3. Tkavc A., Perinič 23

1. liga veteranov - 13. krog

PENAL - MEGLLE 13:4 PIKAPOLONCA AGRINA - AŠKERČEVA 0:9 MANDRAGOLA - KOVINOTEHNA 0:3 ARA SIPRO - AZZURI CC 1:5

Vrstni red:

1. Aškerčeva 13 59:14 24
2. Penal 13 63:13 22
3. Azzuri CC SSS 13 39:15 19
4. Kovinotehna 13 35:35 11 (-1)
5. Meglle 13 37:58 10
6. Mandragola 13 17:52 7 (-1)
7. Ara Sipro 13 16:34 5
8. Pikapolonca Agrina 13 16:62 4

Najboljši strelci:

1. Bojovič V. 23
2. Kolenc D. 17
3. Sedovnik 14

2. liga veteranov - 13. krog

ŠKORPIONI - KOLEGI VULK.PREVOLNIK 10:4 JAVNE NAPRAVE LB BISTRO OSTROŽNO 11:4 OBRTNIK - CETIS 57 2:3 PTT CELJE - SOKOLI ŠTORE 6:4

Vrstni red:

1. Škorpioni 13 87:24 25
2. PTT Celje 13 42:32 16
3. Kolegi Vulk.Prevolnik 13 57:53 13
4. Sokoli Štore 13 35:55 13
5. Javne naprave 13 40:31 13
6. Obrtnik 13 26:46 10
7. Cetsi 57 13 24:47 10
8. LB Bistro Ostrožno 13 27:62 4

Najboljši strelci:

1. Kiker 24
2. Goršič 20
3. Uran 19

Pripravil: Peter Hribernik

KMN ČRNI BARON - kot novinci v 1. ligi so s 4. mestom presenetili

Logistika ali

Kaj vse je potrebno storiti, preden se odpraviš plezat (ali raziskovat) v tujo državo

V prejšnji številki smo predstavili projekt Ama Dablam 94, vokviru katerega se bodo Dani Bedrač in tovariši (ce) skušali povzpeti na sedemtisočak ter opravili raziskave za objavo primerjalne študije o metodah osebnostne rasti. Kot dvakratni obiskovalec Tibeta nam je Dani Bedrač zaupal, kaj vse je potrebno narediti, da bi tovrstna odprava lahko dosegla cilje, ki si jih je zadala.

1. Da se sploh lahko govori o odpravi, mora biti zadoščeno naslednjim pogojem: - skupina alpinistov, ali alpinist s spremljevalci, si mora izbrati določen cilj, za katerega doseg mora (jo) biti seveda pripravljen (ni) vložiti vse svoje sile; - cilj (gora, stena, ipd) mora realno obstajati; - pot do cilja je praviloma dolga in sama po sebi del cilja.

2. Odprava se, ko zadosti pogojem iz prve točke, sreča z nadaljnjimi ovirami: pomanjkanje finančnih sredstev, nezadovoljiva psihofizična kondicija, težave z daljšo odsotnostjo doma (družina, služba, šola...). V tej stopnji priprav je potrebno pazljivo in (samo) kritično pretehtati, če je odprava dorasla zahtevnosti in težavam. Vsakršno precenjevanje in prepotnost se drago plačata, včasih tudi z življenji.

3. Ko se odprava odloči, da bo odšla na pot, je potrebno hkrati poskrbeti za zadostna materialna sredstva, izboljšanje psihofizičnega stanja članov ter za ureditev birokratsko - tehničnih formalnosti.

Pri Planinski zvezi Sloveniji je Komisija za alpinizem. Znotraj le-te deluje Komisija za odprave v tuja gorstva (KOTG). V kolikor člani odprave nimajo neposrednih stikov z oblastmi v namembni državi, jim bo KOTG poskrbela za: popust pri nakupu vozovnic, dovoljenje za vzpon, vzpostavitev stika z agencijami, ki so sposobne odpravi zagotoviti dodatno osebje (zve-

zni oficir, vodja nosačev, kuhar, nosači itd...). Obenem bo člane odprave seznanila s formalnostmi, ki jih morajo opraviti pred odhodom (cepljenja po sklepu WHO - Mednarodne zdravstvene organizacije OZN - vizumi itd...).

Za pot v Nepal se je potrebno cepiti proti koleri, malariji in rumeni mrzlici. Vsa tovrstna cepljena opravlja Zavod za zdravstveno varstvo Slovenije, v Celju je na Ipavčevi 18. Viza se lahko kupi na letališču v Kathmanduju in stane od 10 do 20 ameriških dolarjev. V glavnem mestu Nepala je tudi večina ambasad predvsem azijskih držav, kjer se lahko dobijo vize za te države.

Razen višinske hrane (vitamini, minerali ipd...) se hrana kupuje v namembni deželi, ker je dosti cenejša kot pri nas, pa tudi Nepalci slovijo kot izvrstni kuharji.

Zveznega oficirja določi vlada Nepala iz vrst visokih vojaških ali policijskih uradnikov in je praviloma iz kaste brahmanov. Skrbi za zakonitost v divjini in je predstavnik oblasti na področju, kjer se odprava nahaja. Cena: 1.200 ameriških dolarjev

padnik plemena Sherpa, ki domuje v dolini Solo Kumha pod Everestom, njihovo glavno mesto je Namcha Bazar. Sherpe so po rodu Tibetanci, po veri pa budisti.

Nosač je lokalni domačin, do okolice Everesta. Tam praviloma prevzamejo vlogo (višinskih) nosačev pripadniki plemena Sherpa. Približno 8 do 10 ur dnevno nosi 25 kg tovora in svojo prtljago, vključno s hrano. Nosači jedo ločeno od odprave,

Kaste v Nepalu:

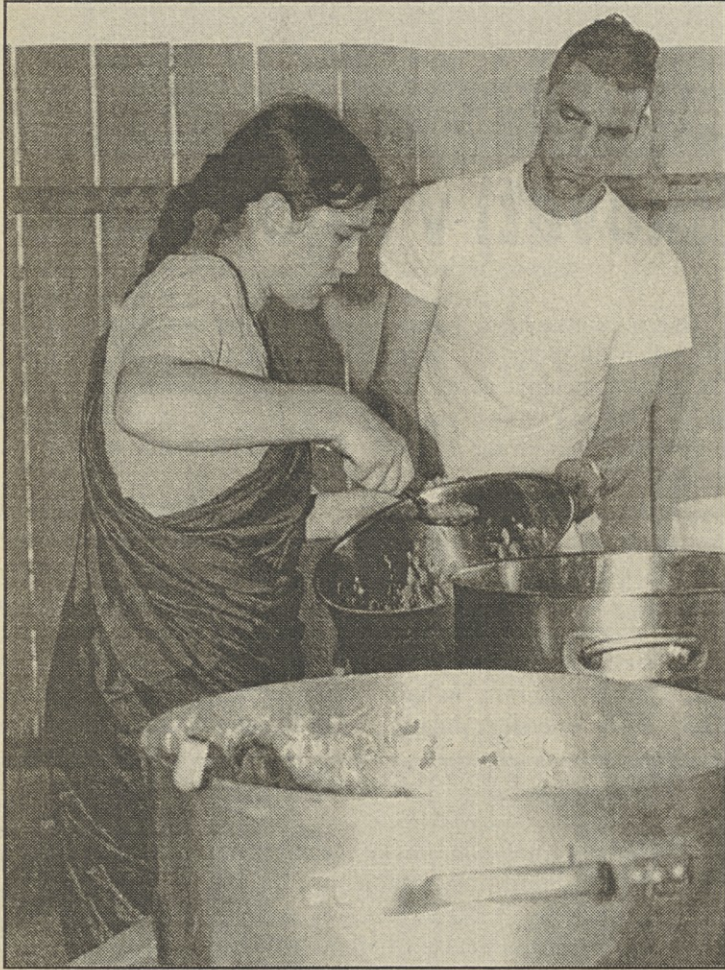
Brahman: najvišja kasta, večinoma visoki uradniki, zdravniki, učitelji, intelektualci
Ksatrija: druga kasta po vrsti, vojaki, policisti, nižji uradniki
Vaishija: nizka kasta, kmetje, obrtniki, trgovci
Sudra: najnižja kasta, delavci, ki opravljajo najtežja fizična dela

in približno 500 tolarjev dnevno. Sirdar je vodja domačinskega dela odprave. Poveljuje vodnikom, nosačem, višinskim nosačem in kuharjem. Cena: 1.000 dolarjev in približno 300 tolarjev dnevno. Sirdar je običajno pri-

siradrja in zveznega oficirja. Radi kadijo tobak in hašiš, če se ponudi prilika, tudi popivajo. Cena: 2 do 4 dolarje na dan.

Po podatkih Danija Bedrača:
Mitja Ocvirk

Krišnina romarska postojanka na poti prek Slovenije

Dva vola, voz z božanstvi in velikim Prabhupadom -ustanoviteljem Padayatre, skupina pripadnikov vere in sobotno popoldne ob Šmartinskem jezeru. Obiskali smo jih ravno ob času kosila, ko so v "potujoči kuhinji" pripravljali zmes korenja, cvetače, krompirja in začimb, zmolili, ponudili hrano Krišni in jo tako blagoslovljeno pojedli. Prav čedno romajo čez Slovenijo, zabavajo ljudi s svojimi presenetljivimi koncerti in verjamejo v sožitje in srečo in mir.

Foto: Nina Sever

Priscilla Presley se dolgo ni mogla postaviti na svoje noge

Boji se poroke

Priscilla Presley, vdova kralja rock'n'rolla, ki jo je Elvis spremenil v svojo lutko, se je dolga leta borila, da bi se spet samostojno postavila na noge. Elvis je razposajeno in samovoljno mlado dekle zatl v svoj kalup, ki se ga je komaj rešila, tudi nekateri njeni kasnejši spremljevalci so izkoristili njeno slavo, zato se boji ponovne poroke. Je pa sedaj uspešna komičarka in v dokaj trdni zvezi z Brazilcem Marcom Garibaldijem.

Priscilla je bila trmasto mlado dekle, ko se je zaljubila v kralja rocka. Poročila sta se in od tedaj se je njeno življenje korenito spremenilo. "Do mene se je obnašal kot oče, želel je, da ga tako tudi kličem. Vse je moralo biti po njegovem. Vse bolj in bolj sem se izgubljala," pravi Priscilla.

Ko ga je končno zapustila, se je znašla sredi sedemdesetih let. Življenje s pevcem jo je povsem zaslepilo, tako da ni bila pripravljena za samostojnost. Deset let je potrebovala, da se je izvila njegovemu vplivu in prepričanju, da mora žena vedno poslušati moža. Zapletla se je v več ljubezenskih razmerij, najprej z učiteljem karateja in potem nekim manekenom. Oba sta jo izdala in časopisom prodala

svojo zgodbo o ljubezni z vdovo kralja rocka. Dolgo je čakala na resno zvezo in šele

ko je spoznala Garibaldija, se je njuno prijateljstvo razvilo v veliko ljubezen.

Diana, Harry in Wils so vselej skupaj

Vroč televizijski spot

Kim reklamira pivo

Filmska lepotica Kim Basinger se je za nekaj časa preselila v kuhinjo. Med kuhinjskimi dišavami se je vrtela dva dni, vendar ne zaradi tega, ker bi želela postati pridna in skrbna gospodinja ter malo poučkat svojega moža Aleca Baldwin. Ne, seveda ne. Šlo je za denar, za precej zajeten šop zelenih bankovcev. Pristala je, da bo za 50.000 dolarjev posnela televizijski spot, reklamo za popularno brazilsko pivo Antartika beer.

Medtem ko se je znojila v kuhinji in pripravljala obed, je izjavila, da nikakor ni prepričana, ali ji bo hrana uspela, pivo pa je zagotovo odlično.

V reklami je Kim zares videti odlično. Opazovalci trdijo, da bodo gledalci v hudi skušnjavi, s čim se prej osvežiti, ali z vročo Kim Basinger ali s požirkom hladnega piva. V vsakem primeru bo dobro imeti pivo pri roki...

Razsipna princesa

O tem, koliko britanska princesa Diana porabi zase, za obleke in osebne potrebe, krožijo že zgodbe, zato so natančni Angleži izračunali točne zneske. Na teden potrebuje 4.400 dolarjev, na leto 227.000 dolarjev. Princ Charlesu to sicer ni pogodu, vendar spričo znanih okoliščin njene muhe pač vzame v zakup. Za obleke na

teden gre 1.898 dolarjev, to je 98.696 na leto, za čevlje 227 dolarjev (na leto to zneske 1.442), za torbice 5.250, na okraske 3.504 dolarje, za spodnje perilo celo 9.052 dolarjev. Manikirka so stane na leto 24.446 dolarjev, za pričesko potrebuje 13.500 dolarjev. Varčevanje pač ni njena vrlina.

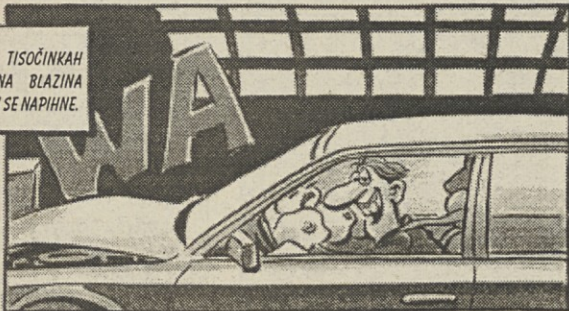
Airbag (zračna blazina)

TRI SLIKE SRČE, KI JIH JE POSNELA POSEBNA KAMERA: KASKADER JOE DUMMY PREIZKUŠA NOVO ZRAČNO BLAZINO BEATE UHSE - AIRBAG "BETTY I"

1. JOE DUMMY SE ZALETI V ZID

2. PO PETIH TISOČINKAH SEKUNDE: ZRAČNA BLAZINA DOBRO REAGIRA IN SE NAPIHNE.

3. PO DESETIH TISOČINKAH SEKUNDE: JOE DUMMY DOSEŽE Z GLAVO NAJMOČNEJŠI UDAREC. "BETTY" ZDRŽI PRITISK! LUTKA LAHKO TUDI (PROTI DOPLAČILU) SPOHOTNIM GLASOM REČE: "PRIDI!"

Po Auto Bild Prevedel MiO

Puncer na petih planetih

Pisec znanstvene fantastike Franc Puncer je izdal še eno knjigo. Imenuje se Wemarus in ponese bralce po petih planetih. Tam se dogajajo prav nenavadne stvari, napetega branja je še prehitro konec.

Foto: Nina Sever

Celje: Borci pete prekomorske brigade 50 let pozneje

Stopetdeset lepotcev je pokazalo svoje večine v Škofji vasi

Mažuretke so popeljale bralce v nove prostore Sveta knjige

Foto: Ivan Strmole

Foto: Nina Sever

Petsto let pohorskih korenin. Medtem ko so v metropoli dan slovenske državnosti praznovali vsak v svoji kapeli, je Anton Rous, predsednik mariborske vlade, Mariborčane popeljal na Pohorje, v Ranče. V neznano vasico nad Framom, kjer slovenski živelj dokazano živi že petsto let. Ob tem je Rous nekaj tisoč obiskovalcem izrekel zgodovinsko misel: "Petdeset let so nas narobe učili in ljudi s hribov silili v dolino. Zdaj je na nas, da to reko obrnemo, ne da bi tekla v hrib, zaustaviti jo moramo tako, da bodo tu rojeni imeli več ali vsaj toliko, kot oni v dolini..." Ljudje so najprej onemeli, zatem pa stopili v vrsto in Rousu trdo stiskali roko.

Kresna noč na Gori

V petek (na "kresnico") so člani Planinskega društva Žalec - sekcija Galicija - tretjič izvedli kresovanje na Gori. Kresovanje po starih šegah so organizirali sicer že šestkrat, vendar jim je zaradi vremena to uspelo šele trikrat. Breda in Dušan Šip s tovariši iz društva in krajanji Galicije so uspeli za kresovanje po starih šegah pridobiti citrarja Francija Robana, Pevski zbor iz Vojnika, ki ga je letos zamenjal Pevski zbor iz Ponikve pri Žalcu, ter Celjsko folklorno skupino ŽPD France Prešeren, brez katere, kot pravita, ne bi nikoli mogli izvesti Kresne noči v takšni obliki.

Mitja Ocvirk

Celjske folkloristke kot Kresnice prejemajo darove od hišnega gospodarja

Začetniški in nadaljevalni

računalniški tečaji

prijave in informacije:

Display MM, Prešernova 7
63000 Celje

DISPLAY MM

telefon:

(063) 26-812

REKLAMA d.o.o.

CELJE

Ulica XIV. divizije 6
63000 CELJE
Tel.: 063/ 26-236, 29-375
Fax.: 063/ 29-375

Grafični studio

TEL. & FAX: 063/34-222

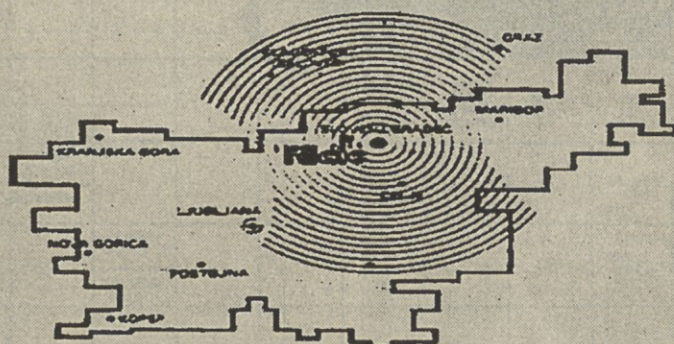
GRAFIČNA PRIPRAVA • DESIGN
OSVETLJEVANJE Z DISKET

DESIGN • FILMI • TISK: POSLOVNI OBRAZCI (štampljke, vizitke, računi, dopisi ...), PROSPEKTI, CENIKI, PLAKATI, BLOKI, ETIKETE, IZDELUJEMO TUDI ČRTNE KODE!

VSİ, KI SE UKVARJATE Z RAČUNALNIŠKIM OBLIKOVANJEM, NUDIMO IZPIS VAŠEGA DELA NA PAPIR, PAUS, FILM: COLORJE - BARVNE SEPARACIJE, SCANNIRANJE RAZLIČNIH PREDLOG: BARVNIH FOTOGRAFIJ, DIAPOZITIVOV, SKIC.

ŽE PRI NAROČILU VIZITK DOBITE ŠTAMPILJKO ZASTONJ!

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

Oven: Ne dovolite, da kar vsi okoli vas pričakujejo, da jim boste na voljo. Če ne boste previdnejši, se lahko zgodi, da bi se prav kmalu razdali. Pri pomembnejših odločitvah bodite v naslednjih dneh previdni, v doseganju ciljev pa dosledni. Srečne številke: 2, 7, 9, 12, 23.

Bik: Nikar si ne nakopljite prevelikih obveznosti, saj jih potem po vsej sili hočete tudi izpolniti. Ker pa ne bo šlo vse tako, kot ste si zamislili, boste slabo voljo stresali na vsakogar v svoji bližini. Ljubezensko življenje bo ubralo nova pota. Srečne številke: 4, 7, 8, 11, 25.

Dvojčka: Skušajte se držati malo bolj v ozadju, da ne boste prišli v težave. Izogibajte se razprav in ne postavljajte ultimativ. V službi se boste odlično obnesli, lahko računate ne samo na ugled in pohvale, ampak tudi na večje dohodke. Srečne številke: 2, 6, 9, 13, 26.

Rak: Na delovnem mestu nikar ne eksperimentirajte, ampak se sistematično lotite dela, ki ga je treba čimprej opraviti. Stisnite zobe, pa boste vzdržali napet tempo, po opravljenem delu lahko računate na počitek in prijetne dni v krogu družine. Srečne številke: 1, 5, 7, 19, 20.

Lev: Zgodilo se bo tisto, o čemer ste sanjari. Srečali boste nekoga, preskočila bo iskra in zaljubljeni boste kot že dolgo ne. Kar zadeva vaše delo, pa boste prejeli novice, ki bodo potrdile, da smete spet upravičeno upati v izpolnitev ciljev. Srečne številke: 2, 7, 8, 12, 25.

Devica: Nikar si po vsej sili ne prizadevajte, da bi nekoga osrečili, če si tega očitno ne želi. Dajte čustvom čas, da dozrijo in samo po sebi se bo marsikaj razpletlo in uredilo. Bodite bolj samozavestni in verjemite, da se bo končalo dobro. Srečne številke: 3, 5, 8, 14, 22.

Tehtnica: Povsod vas bodo hvalili, povsod boste in zaželeni. To se bo poznalo na vaši dobri volji, ki jo boste obilno sejali okoli sebe. Tudi v ljubezni se ne boste imeli veliko pritoževati, zajemali jo boste z veliko žlico. Srečne številke: 3, 6, 7, 18, 26.

Škorpion: Mirno se lahko zanesete na svoj sedmi čut, ko boste reševali občutljiv družinski problem. Zaupajte v notranji glas, ki vam bo narekoval, kako lahko napetosti razrešite. Raztreseni boste, zato ne pozabite pomembnih datumov. Srečne številke: 1, 5, 9, 15, 27.

Strelec: Partnerjev očitek vam bo dal misliti in vam bo odprl oči, saj boste dojeli, da ste svoje najbližje v zadnjem času res zanemarjali. Med njimi ste živeli kot tujec in se ukvarjali s svojimi problemi. Dobili boste nenapovedan obisk. Srečne številke: 4, 5, 9, 10, 25.

Kozorog: Vse se bo odvijalo natančno tako, kot ste si zamislili, držite se le dogovorov in rokov. Obenem ne pozabite na zasebno življenje, kajti sprejeti boste morali odločitev, ki ga lahko v veliki meri spremeni. Pamet v roke in previdno. Srečne številke: 2, 5, 9, 16, 23.

Vodnar: Pazite, da vas nekdo ne nagovori k poslovnemu početju, ki za vas ni sprejemljivo. Manjka vam denarja, ki bi ga morali vložiti, posojila pa si tudi ne morete privoščiti. Raje izkoristite priložnost, ki se bo ponudila v drugi smeri. Srečne številke: 3, 7, 8, 11, 27.

Ribi: Vaše čustveno življenje bo v prihodnjih dneh zelo razgibano. Predvsem pa morate razlikovati prijateljstvo od ljubezni. Če boste to dvojje pomešali, ne morete pričakovati, da se bo za vas dobro končalo. Spoznali boste nekaj novih ljudi. Srečne številke: 1, 6, 9, 12, 29.

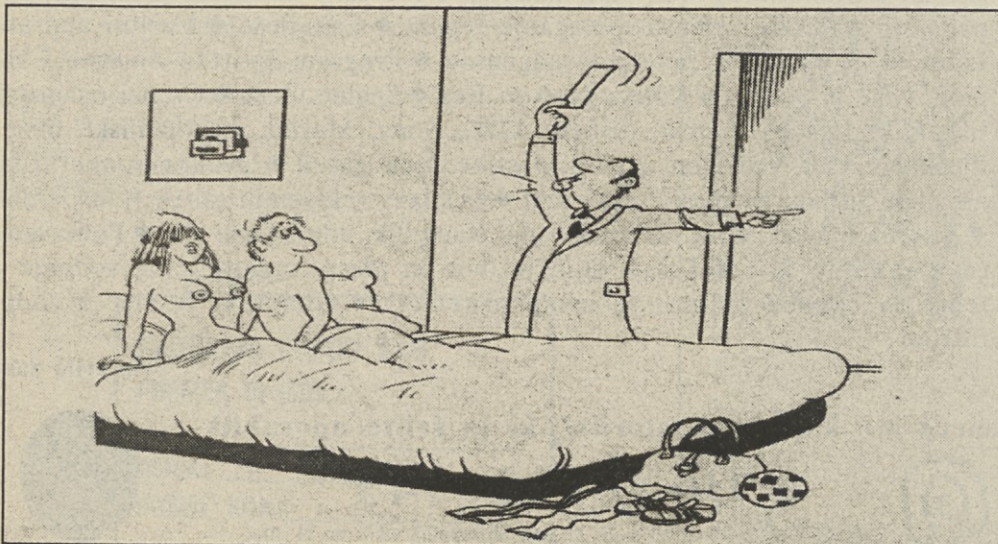
BIOENERGIJA

Solarni pleksus (čakra 3A) je pri človeku povezan z zadovoljstvom, ki izhaja iz spoznanja o enosti oziroma povezanosti s kozmosom. Če je ta center odprt in harmonično deluje, se pri posamezniku odrazi kot uravnovešeno čustveno življenje. V nasprotnem primeru, torej če je center blokiran, se spopada z nekontroliranimi ekstremnimi čustvi, pa tudi z zdravstvenimi težavami. Čustvanje je zmanjšano in izpraznjeno, človek ne dojame, kako pomembna so čustva za njegovo obstojnost. Čakra 3B pa je povezana z odnosom do fizičnega zdravja. Če nekdo ljubi svoje telo, želi, da je zdravo in si prizadeva, da bi ohranjal dobro kondicijo, potem je omenjeni center odprt.

Srčna čakra (čakra 4A) je center, skozi katerega ljubimo, skozi njo prehaja energija, ki nas povezuje z življenjem v celoti. Bolj ko je ta čakra odprta, bolj smo zmožni ljubiti in razširjati svoj življenjski krog: radi imamo sebe, otroke, partnerja, družino, prijatelje, sosede, neznance, živali... To je čakra, skozi katero tečejo čustva ljubezni. Opazujemo ljudi in v vsakem vidimo notranjo lepoto. Če pa je ta center blokiran, ima posameznik težave s poklanjanjem ljubezni, takšne, ki ne pričakuje ničesar v povračilo. Srčna čakra je med vsemi najpomembnejša, saj jo zdravitelji uporabljajo v zdravljenju. Med lopaticama pa se nahaja čakra 4B, povezana z voljo ega in z voljo od zunaj. Gre za center, skozi katerega delujemo navzven. Ko je center odprt, imamo pozitiven odnos do uresničevanja zamisli in ciljev, pri tem tudi pozitivno vplivamo na našo okolico, ki nam pri tem, česar se lotimo, nesebično in spontano pomaga. Ko je center zaprt, se ne oziramo na to, koga lahko na svoji poti do cilja prizadenemo; posledica je, da odkrivamo številne ovire, ki pa nam jih na pot postavlja lastna sebičnost.

V nadaljevanju si bomo ogledali še preostale tri čakre in njihove psihološke funkcije.

Marinetov informacijski škrat

Marinet je trženjsko informacijska mreža, ki potrošnikom po telefonu posreduje raznovrstne informacije o izdelkih in storitvah: kje lahko kaj kupijo in pod kakšnimi pogoji. Informiranje pred nakupom na telefonski številki 063/441-441 je brezplačno. Podatkovno bazo dnevne informacijske službe pa oblikujejo podjetja z oglaševanjem svojih izdelkov in storitev. Naj postane informacija ključ do nakupa.

Škratu postaja vroče, a kaj, ko še ni napočil čas za počitnice. Nenehno se ukvarja s težavami v službi, obveznostmi, ki jih še komaj zmore. Potrošniki ga kličejo non-stop, imajo zelo različna vprašanja, in vendar je opaziti, da se najbolj ukvarjajo z mislimi na dopust. Prav zato si bomo ogledali ponudbo Medijskih toplic, v nadaljevanju pa še vse ostale zdraviliške ponudbe, o katerih lahko poizveste tudi na trženjsko informacijski mreži. "Kje pa so sploh Medijske toplice?" je bil radoveden škrat, ki je prešprical več ur geografije, namreč, že kot šolarja ga je izključno zanimalo poslovanje. Izlake z Medijskimi toplicami ležijo v osrednjem delu Slovenije, le deset kilometrov od njenega geografskega središča, v dolini, obdani z gozdovi in hribi. Ja, romantika pa taka... Vas kaj mika? Še ne? No, pa pogledjmo naprej? Poleti lahko gostje plavajo v zunanjem olimpijskem in dveh manjših bazenih. V neposredni bližini so športna igrišča, igrišča za tenis, telovadnica in sprehajalne poti. Če jih obiščete in želite krepiti svoje zdravje, vam nudijo vse vrste masaž, kompletno hidroterapijo in fizioterapijo ter akupunkturo. Ponujajo tudi speleoterapijo — bivanje bolnika v naravni votlini, ob naravnem izviru vode. V Medijskih toplicah pravijo, da imajo posebno ugodno ponudbo tri, pet, sedem ali desetnevnih paketov. Če vas zanimajo podrobnejše informacije, vprašajte na Marinetu. Pohvaljivo se tudi s pestro gostinsko ponudbo v hotelski restavraciji in zimskem vrtu, organizacijo poslovnih srečanj, seminarjev, poročnih kosil in večerij. Prepričajte se! Škrat vas lepo pozdravlja.

UPORABNIKI TRŽENJSKE MREŽE SO ISKALI

◆ Vodoodporno pisalo za tekstil ◆ Kateri gostinski lokali nudijo možnost plačila z LB kartico ◆ Izdelovalec video kaset ◆ Večplastna izolacijska pločevina ◆ Elektronski šah ◆ Jermenica za Fiat 124 ◆ Popravilo aparatov za merjenje krvnega pritiska ◆ Škarje, prirejene za levičarji ◆ Izdelovalci načrtov za vikende in zidanice ◆ Letovanje na Korziki ◆ Izterjevalec dolgov ◆ Izdelovalce blaga za delovne zaščitne obleke ◆ Glina za oblikovanje ◆ Boksarske rokavice ◆ Izdelovalec lamelnih zaves za strešna okna ◆ Podjetje, ki se ukvarja s svetovanjem o nakupu strojev ◆ Televizor z vgrajenim videorekorderjem ◆ Plastificirane košare za steno v kopalnici ◆ Svetovanje o prodaji certifikatov ◆ Prodajalne rabljenega pohištva ◆ Izdelovalec bižuterije ◆ Električni noži za odpiranje satnic ◆ Barva za kopalne kadi ◆ Obroba za kuhinjske elemente ◆ Baterije proti voluharju ◆ Steklene prizme ◆ Servis za blagajne in software ◆ Trodimenzionalne slike ◆ Izdelovalec prikolic za osebne avtomobile

Našteta so le nekatera, naključno izbrana vprašanja potrošnikov. Podjetja, ki lahko uporabnikom trženjske mreže ustrezajo s kako ponudbo izdelkov ali storitve, so vabljeni, da se vključijo v Marinete. Še posebej s ponodbami, ki so jih uporabniki iskali, pa jih ni bilo v mreži.

NEKATERE NAJNOVEJŠE PONUDBE IZ MARINETOVE BAZE PODATKOV

◆ Vgradni aparati, bela tehnika, računalniki, mali gospodinjski aparati, posoda, toplotne črpalke, svetila Sijaj, peči za centralno ogrevanje, kuhinje, kopalnice ◆ Računovodske storitve: posojanje denarja, celotni računalniški informacijski sistemi ◆ Gradbeni in vodovodni material ◆ Prevozi v domačem in mednarodnem prometu ◆ Servis, dobava, polaganje tegule ◆ Canadese ◆ Varilni aparati ◆ Izdelovanje vklopnih poteznih magnetov ◆ Program športne opreme Champion, Nike in Adidas ◆ Kolesa Scott in Rog ◆ Spalne vreče ◆ Osebni računalniki, tiskalniki Epson, Fujitsu, diskete TDK, Sony, Maxell, računalniške mize ◆ Pleskanje vseh vrst sten, kovin, plastike, lesa, fasad ◆ Dvokomponentni laki, nitrolaki in laki za parket vseh vrst ◆ Izdelava reklamnih tabel, transparentov ◆ Tisk na majice, sitostisk, izdelovanje štampiljk, uokvirjanje slik ◆ Polietilenske cevi, zaščitne cevi ◆ Tečajji tujih jezikov in plesa, organizacija, vodenje ter tehnična izvedba kulturnozabavnih prireditev ◆ Globinski sesalec z vodnim filtrom

Pripravila Sabina

Poizvedite o izdelku, ki ga nameravate kupiti, ali storitvi, ki jo želite uporabiti

Marinet ©

063/441-441

Vsak delavnik od 8. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 11. ure

Pri žrebanju rešitev nagradne križanke bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrtna, 7. julija 1994, do 12.00 ure. S križanko nam pošljite še čitljivo izpolnjene nagradni kupon št. 9.

Izžrebanci bodo dobili:

1. nagrada: Darilni paket Grafike Gracer v vrednosti 5.000 tolarjev
2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba

Pravilna rešitev nagradne križanke iz številke 22 - 23 z dne 15. junija 1994:

Vodoravno: ambivalenca, partizanček, ata, Nike, KT, Endo, Rti, Marko Derganc, Alia, Oltenia, kanasta, oleati, ementaler, Anina, mob, Milet, JK, MP, iris, Izidor, avba, Jena, renegat, ars, Atal, AM, koks, lat.

Tokrat je žreb nagrade razdelil takole:

1. nagrada: Keramični rumov lonec prejme Karli Privšek, Jenkova 9, 63320 Velenje
2. nagrada: Knjiga Nade Klaić: Romana Mavrič, Polule 76 a, 63000 Celje
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba: Igor Smolič, Lončarska 61, 61331 Dolenja vas

Iskrene čestitke

Nagrajenci, javite se uredništvu, da se dogovorimo o prevzemu nagrad.

Danes objavljamo zadnji, četrti del križanke - nadaljevanke. Rešitve, ki ste jih dobili tako, da ste iz gesel, ki so označena z vprašajem sestavili neko misel, nam pošljite do petka, 1. julija, do 12. ure. Nagrade bomo objavili v naslednji številki.

Kupon za križanko - nadaljevanke št. 1:

Misel: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta, mesto: _____

NAGRADNI KUPON ŠT.9
PRIIMEK IN IME:

ULICA: _____

POŠTA, KRAJ: _____

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

KUPON NOVE DOBE
ZA 10% POPUST

PRI VEČERJI V HOTELU TRIGLAV
OD PONEDELJKA DO PETKA

FOTO
RIZMAL

Mariborska 1.c, CELJE,

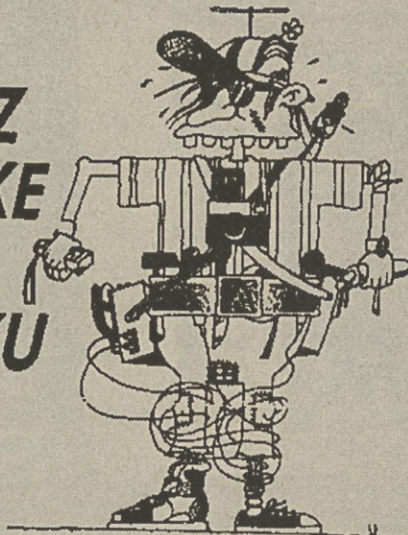
Tel.: 32-475

- v stavbi zavarovalnice Triglav

- express*
- expresna izdelava fotografij do formata 15 x 21 cm
 - expresne fotografije za osebne dokumente
 - hitra in kvalitetna izdelava foto-vizitk
 - sprejemamo naročila za ostale foto usluge:
 - komercialna fotografiranja
 - povečave do 1m x 2m
 - DIA folije do 1m x 2m
 - kaširanje z okvirji
 - foto trgovina

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

Kako so kradli v Laškem

Nekdanji lastniki so hoteli zdajšnjo pivovarno - Ker država ni imela denarja, si je izposodila pri pivovarjih in jih nato obtožila kraje - Pivovarna v Laškem ostaja v lasti delavcev

Skoraj 45 odstotkov vrednosti ostaja v lasti zdajšnjih in nekdanj zaposlenih delavcev, približno 10 odstotkov dobijo nekdanji lastniki, 12 odstotkov bodo morebiti dali v javno prodajo, nekaj več kot tretjino vrednosti Pivovarne v Laškem pa bodo olastnili državni skladi. Danes je vrednost Pivovarne v Laškem ocenjena na 63 milijonov, po otvoritveni bilanci pa na 73 milijonov mark.

Pred nedavnim je del časopisja objavil senzacionalno vest, kako naj bi SDK v Pivovarni Laško odkrila kup napak, predvsem pa odtujevanje družbenega kapitala. Hitropisci so pohiteli, da bi končno zabili klin v morebitno razpoko, ki jo je ponujalo poročilo SDK in skozi katero

bi se privotkali v to podjetje, ker s svojimi uspehi že desetletja buri duhove.

Posojilo zapravljivi državi

Laška občina sodi med tiste nesrečne občine Slovenije, ki preživijo na plečih enega ali

dveh dobro stoječih podjetij, dvakrat toliko pa se jih na drugi strani obesi na proračun s svojimi težavami, da ne govorimo o manj razvitih območjih.

Zadnjih nekaj let je Laščanom ostala samo še Pivovarna, rudnik je obnemogel, TIM izgubil tri četrtine trga, propadla je lesno predelovalna industrija, stara Volna je obrat Ljubljane, v Zdravilišče iz državne blagajne ni kanilo niti pare, Zdravilišče v Rimskih toplicah je osiromašila JLA, Papirnica v Radečah je z osamosvojitvijo klecnila na kolena...

Zato je bilo realno pričakovati, da bo vse večje breme zlomilo hrbtenico tudi laškim pivovarjem, saj ne gre pozabiti, da so ti enkrat ali dvakrat na leto javnost obveščali, kako in kaj je z njimi in pri tem skromno oznanjali tudi to, koliko piva steče po Savinji, koliko od dobička odmerjajo, kraju, športu, za ceste, komunalno...

“Že uvodoma je potrebno povedati, da vodstveni delavci Pivovarne Laško niso ustanovili nobene by pass firme, da nimamo nobenega podjetja v tujini, da so plače v razmerju 1:4,5 in povprečni osebni dohodki okrog 1.100 mark,” poudarja Anton Turnšek, direktor približno 500-članskega kolektiva pivovarjev.

“Pred nikomer nismo nič prikrivali, ničesar na skrivaj pretakali, revizijo našega poslovanja so zahtevali nekateri nekdanji lastniki stare Pivovarne, ki so želeli lastniniti današnje imetje. SDK je odkrila napake, ena največjih bi naj bila odtujevanje družbenega premoženja. V konkretnem primeru je šlo za milijon mark, ki smo jih posodili občini, da bi dokončala obnovo kulturnega doma v Laškem. Ker so občini presahnili vsi proračunski viri in ker ji tudi

država ni priskočila na pomoč, nam denarja niso mogli vrniti. Morali smo ga - odpisati...

Koga smo torej okradli in komu kradli? Kdo je kradel? Mi državo ali država nas...”

Sporazum z delničarji

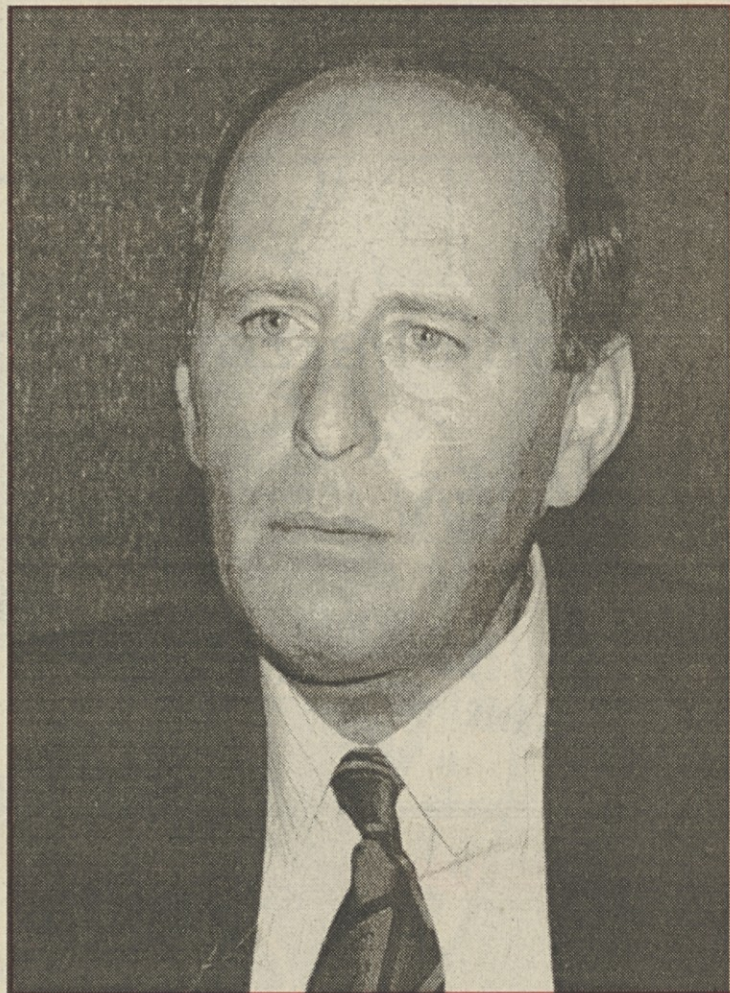
Laški pivovarji že vrsto let od svojega dobička odrežejo velik del za potrebe kraja in občine, za potrebe kulture, športa. Z milijona so potrebe zrasle na dva, lani na že skoraj 7 milijonov mark.

“Tudi za to nam ni vseeno, kdo bi naj bil prihodnji lastnik pivovarne. Kupci iz tujine si kar podajo kljuko, žal nas primeri iz sosesčine opozarjajo, da nihče od tujcev ne vidi drugega, kot - dobiček, čim več dobička. Zato je bojazen sedanjih in nekdanjih delavcev upravičena, saj obstaja v stoletni zgodovini te pivovarne primer, ko jo je odkupil premožen delničar in - zaprl, da bi se izognil konkurenci.”

..... Zor je štiri leta delal v Pivovarni samo na področju lastninjenja, dokler niso prišli do modela, ki je po njihovem mnenju najbolj pošten in za njih najpripravnější. Gre za lastniško preoblikovanje podjetja v delniško družbo, katere dobra

tretjina postane lastništvo skladov države, okrog 45 odstotkov ostane zdaj in nemoč v pivovarni zaposlenim, okrog 10 odstotkov nekdanjim delničarjem, nekaj več delnic pa bi pozneje morebiti dali v prodajo, si s tem povečali last-

Zahtevek za denacionalizacijo 1948 leta nacionalizirane Pivovarne Laško d.d., takratna vrednost je ocenjena na 2,951.879 dinarjev, je vložilo 200 nekdanjih upravičencev. Z večino so se hitro sporazumeli, peščica pa je dvomila v poštenost vodstva

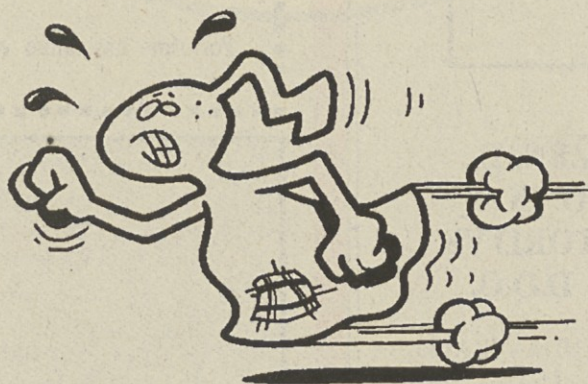

Tone Turnšek

ninske deleže in postali še trdnejši večinski lastniki.

in sedanjega kolektiva. Od tod tudi že omenjena prijava SDK, ki je za nekaj mesecev postopek lastninjenja zavlekla.

Agencija za prestrukturiranje in privatizacijo je takšen program že potrdila, zdaj ostane le še vprašanje uresničitve, če bodo danes v pivovarni zaposleni navzlic polovični ceni uspeli zbrati skoraj 3,5 milijona mark, da bi sami odkupili razpoložljive delnice.

REVITAL d.o.o.

Podjetje za najemni management

SYSEN

Iskra
BATERIJE

MERCATOR

Iskra
ELEKTROZVEZE

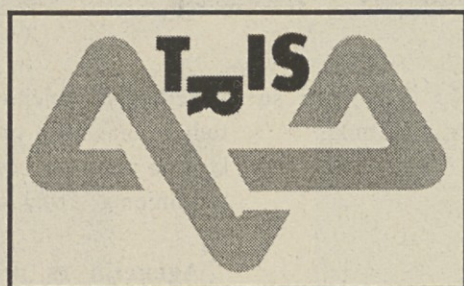
Iskra
ANTENE VRHNIKA

Rogaška

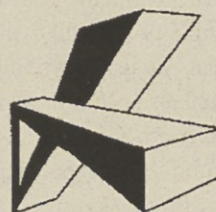
Iskra
ERO

ELAN

PODJETJE ZA TRŽENJE,
RAČUNALNIŠTVO IN
IZOBRAŽEVALNE STORITVE
MURSKA SOBOTA D.O.O.

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116

107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna
radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje
tel./fax: +386 (0)63 34-164

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

PONUDBE DOMAČIH
PODJETIJ:

SL003-03033 IMAM PROSTE KAPACITETE NA TREH UNIVERZALNIH STRUŽNICAH KOT SLEDI: ADA POTISJE PA-25, TNP 160 B OBE V ZELO DOBREM STANJU. BORINGER 480 D PRVOMAJSKA /NOVA/. STRUŽNICE SO OPREMLJENE Z MERIL - NIMI LETVAMI POLEG TEGA IMAM PROSTE KAPACITETE TUDI ZA ENOSTAVNO REZKANJE, VRTANJE, REZANJE NAVOJEV IN ŽAGANJE NA TRAČNI ŽAGI PRVOMAJSKA.

Naziv: KOVINOSTRUGARSTVO IVAN ŠERJAK
Kraj: ŠKOF LJICA
Pošta: 61291
Naslov: PIJAVA GORICA 61
Telefon: 061/662-777
Kontakt: IVAN ŠERJAK

SL003-03034 NUDIMO VAM IZDELAVO VENTILOV ZA JEKLENKE ZA VSE VRSTE TEHNIČNIH PLINOV TER PROIZVODNJO DRUGE PLINSKE OPREME /PLINSKE VAROVALKE, REDUCIRNE VENTILE IPD./ VENTILI SO IZDELANI PO NEMŠKEM STANDARDU DIN 477 IN TRG VSI IZDELKI IMAJO PRIDOBLEN USTREZNI A-TEST. VENTILE LAHKO IZDELAMO PO VAŠIH ŽELJAH IN PO RAZLI-

ČNIH STANDARDIH.

Naziv: TOVARNA DUŠIKA RUŠE, STORITVE, D.O.O.
OBRAT VENTILI
Kraj: RUŠE SELNICA
Pošta: 62342
Naslov: TOVARNIŠKA 51
Telefon: 062/671-202
Telefaks: 062/671-556
Kontakt: MOJCA VEZONIK

SL003-03036 INŽENIRING ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI IN KONTROLE KAKOVOSTI. IZOBRAŽEVANJE, SVETOVANJE, IZGRADNJA IN UVAJANJE SISTEMOV ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI PO STANDARDIH SERIJE ISO 90000

Naziv: VALLANT, D.O.O.
Kraj: KAMNICA
Pošta: 62351
Naslov: KLINČEVIH 9
Telefon: 062/621-584
Telefaks: 062/621-584
Kontakt: PRIMOŽ VALLANT

SL003-03053 SNEMANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE NA MIKROFILM.

Naziv: MIFO STUDIO D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA - ŠENTVID
Pošta: 61210
Naslov: VIŽMARSKA POT 48
Telefon: 061/50-520
Kontakt: NADIJA PIPAN

SL003-03055 NUDIMO RABLJENO OPREMO ZA GUMARSKO INDUSTRIJO /POREKLO NEMČIJA /- NAPRAVA ZA VISOKO FREKVENČNO VARJENJE IN TERMOPROGRAMIRANJE UMETNIH MAS /NORE, POREKLO NEMČIJA, KIEFEL/ - NAPRAVE ZA MEŠANJE IN DOZIRANJE UMETNIH MAS /NORA, POREKLO AVSTRIJA, EMC/- INDUSTRIJSKI MEŠALCI FIRME THY-

SSEN - HENSCHEL.

Naziv: HERMES
COMMERCE, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: KOLODVORSKA 7
Telefon: 38-661/1321-032
Telefaks: 38-661/1321-032
Teleks: 38-661/31-153 H
COMMERCE
Kontakt: POTOČNIK VASJA, ALBERT

SL003-03058 PODJETJA IN POSAMEZNIKI, KI DOŠTI KOMUNICIRAJO Z DRŽAVAMI IZVEN EVROPE IN ŽELIJO PRIHRANITI DO 50 % PRI TELEFONSKIH/TELEFAKS S-TROŠKIH, NAJ SE ČIMPREJ JAVIJO.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

SL003-03059 V NADALJNJO PRODAJO NUDIMO PATENTIRANA UNIVERZALNA DRŽALA /ZA ORODJE, TEKAŠKE SMUČI, TENIS LOPARJE IN OSTALE ARTIKLE/ - NOVOST NA SLOVENSLEM IN SVETOVNEM TRGU. IZRE DEN PRODAJNI POTENCIAL IN NIZKE CENE.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

SL003-03061 TRGOVINE IN GORISISTI. OBOGATITE SVOJ ASORTIMAN S PREISKUŠENIMI IN ATESTIRANIMI ZDRAVSTVENIMI PRIPOMOČKI, KI JIH POTREBUJE VSAK ČLOVEK.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

SL003-03063 PROIZVAJALCEM ŽIVILSKIH IZDELKOV OZ.

POOBLAŠČENIM UVOZNIKOM NUDIMO AKTIVEN, INOVATIVEN SISTEM TRŽENJA IN DISTRIBUCIJE ŽIVILSKIH IZDELKOV VSEH VRST.

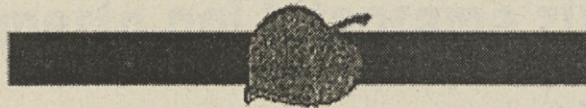
Naziv: OVA, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: GLAVNI TRG 19 C, IGRISKA 97
Telefon: 062/226-151
Telefaks: 062/38-454
Kontakt: VLADO VRHOVSKI

SL003-03064 V INOVATIVNEM POSLOVNEM CENTRU NUDIMO STORITVE POSPEŠEVANJA RAZVOJA PROIZVODNJE IN PRODAJE; CELOVITE STORITVE NA PODROČJU TRŽENJA /TUDI PROMOCIJE, POSLOVNA SREČANJA/ TER ORGANIZIRAMO IN AKTIVNO VODIMO DISTRIBUCIJO BLAGA /VSE OBLIKE PRODAJE/, ZBIRAMO POVRATNE INFORMACIJE ANALIZIRAMO IN KREATIVNO USMERJAMO K STABILNEMU SISTEMU TRŽENJA.

Naziv: OVA, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: GLAVNI TRG 19 C, IGRISKA 97
Telefon: 062/226-151
Telefaks: 062/38-454
Kontakt: VLADO VRHOVSKI

SL003-03065 UVAJANJE RAČUNALNIŠKO PODPRTE IN OPTIMIRANE ORGANIZACIJE POSLOVANJA V PODJETJIH. EKONOMSKE ORGANIZACIJSKE IN TEHNOLOŠKE STORITVE. SVETOVANJE PRI OPREMLJANJU S PROGRAMSKO OPREMO. TEHNOLOŠKI INŽENIRING ZA PODROČJE STROJNIŠTVA. ZASTOPANJE PODJETIJ V PROMETU BLAGA IN STORITEV DOMA IN V TUJINI.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Naziv: "NOTUS"
INTELEKTUALNE
STORITVE, STANISLAV
VUJICA S.P.
Kraj: PESNICA
Pošta: 62211
Naslov: GRADIŠKA 193
Telefon: 062/656-414
Telefaks: 062/656-414
Kontakt: STANISLAV
VUJICA

SL003-03071 PROIZVODNJA
MASIVNIH LAMELNIH VRAT
IZ SMREKE - NATUR IN MA-
SIVNEGA KOSOVNEGA POHI-
ŠTVA.

Naziv: HMEZAD DURI,
D.O.O. LESNO
PROIZVODNO TRGOVSKO
PODJETJE
Kraj: ŠEMPETER V
SAVINJSKI DOLINI
Pošta: 63311
Naslov: ŠEMPETER
Telefon: 063/701-113
Telefaks: 063/701-232
Kontakt: ANICA GOLIČNIK

SL003-03073 ODPADNI MATE-
RIALI IN TEHNOLOŠKI VIŠKI.
- PLOČEVINE - AlMg₃, Me,
ALPAKA, INVAR, PERME-
NORM - PROFILI - OKROGLI,
PLOŠČATI, CEVNI - Al, Cu,
Me, Fe - MATICE, VIJAKI,
PODLOŽKE, OD M2 DO M8
/KADMIRANO ALI NIKLANO/
- ARALDITNE SMOLE, SILI-
KONSKI KITI, GALVANSKE
KOPELI, SPAJKALNE TEKO-
ČINE, SPAJKALNE PASTE -
TEFLON, JUVIDUR, KOTERM,
HOSTAFORM, LAMINATI -
TINOL V KOLOBARJU /MULI-
COR 0,3 - 0,7 - 1,0 MM/ -
KONEKTORJI, TULJAVE,
PREVODNIKI - AKUMULA-
TORJI - Ni - Ca RS /VARTA/

Naziv: ISKRA -
ELEKTROZVEZE
Kraj: LJUBLJANA

Pošta: 61000
Naslov: STEGNE 11
Telefon: 061/1592-212
Telefaks: 061/575-759
Teleks: 31243 YU ISKTEN
Kontakt: FRANJO MATJAŠIČ

SL003-03076 OBRтна DELAV-
NICA Z LASTNO PROIZVO-
DNJO ŽENSKIH BLUZ TER
OSTALE LAHKE KONFEK-
CIJE.

Naziv: BOUTIQUE DACI
Kraj: CELJE
Pošta: 63000
Naslov: VODNIKOVA 9
Telefon: 063/24-661
Kontakt: NADA DACKOVIČ

SL003-03077 PRODRAM EKS-
CENTRIČNO ŠTANCO 15 T,
MALO RABLJENO V ODLIČ-
NEM STANJU.

Kontakt: INFORMACIJSKA
PISARNA CIS GZS

SL003-03081 - STROGO STE-
RILNI ZOBOTREBICI - PAKI-
RANI PO 1 KOM - PALČKE
ZA RAŽNJIČE - PALČKE ZA
MLEČNI SLADOLED VSI IZ-
DELKI SO TESTIRANI IN MI-
KROBIOLOŠKO PREGLEDANI
NA UNIVERZITETNEM ZA-
VODU ZA ZDRAVSTVENO IN
SOCIALNO VARSTVO V LJU-
BLJANI.

Kontakt: INFORMACIJSKA
PISARNA CIS GZS

SL003-03086 HLADILNICA NU-
DI ZAMRZOVANJE IN SHRA-
NJEVANJE NA TEM. -25
STOP. CELZIJA. MOŽNO TU-
DI SKLADIŠČENJE, MANIPU-
LACIJA /IZDAJA IN SPREJEM
BLAGA OD 5.DO 14. URE.
IZVEN TERMINA - PO DO-
GOVORU.

Naziv: M-KZ KRKA NOVO
MESTO, PE OSKRBA
HLADILNICA
Kraj: NOVO MESTO
Pošta: 68000
Naslov: VELIKA CIKAVA
Telefon: 068/321-207
Telefaks: 068/324-060
Kontakt: PRIMC BRIGITA

SL003-03088 NUDIMO ZASTO-
PANJE IN TRŽENJE Z MOŽ-
NOSTJO UPORABE OBJEKTA
220 M2 IN ODPRTE POVR-
ŠINE 300 M2 V BLIŽINI CEN-
TRA LJUBLJANE.

Naziv: FERAPOL, D.O.O.
Pošta: 61000
Naslov: LIVADA 14
Telefon: 386/61-127-1287
Telefaks: 386/61-127-1287
Kontakt: ANDREJA VIRNIK
VIDIC

SL003-03097 IMAMO PROSTE
KAPACITETE ZA IZDELAVO
RAZNIH LESENIH POLIZDE-
LKOV.

Naziv: INTERIER
MIZARSTVO IN TRGOVINA
GERENČER D.
Kraj: LENDAVA
Pošta: 69220
Naslov: DOLINA 3/č
Telefon: 069/77-160
Telefaks: 069/77-161
Kontakt: DEZSO GERENCSE

SL003-03104 - MIKROANALIZE
SESTAVE POVRŠINE IN PRO-
FILOV MATERIALOV /AES,
SEM/ - VAKUUMSKO TEHNO-
LOŠKE - MERITVE NETES-
NOSTI - HERMETIČNI SPOJI
KOVIN S KOVINAMI, STEK-
LOM ALI KERAMIKO - STE-
KLOPIHAŠKE /TUDI KREME-
NOVO STEKLO/ - SERVIS LA-
STNIH IN TUJIH IZDELKOV.

Naziv: INŠTITUT ZA
ELEKTRONIKO IN

VAKUMSKO TEHNIKO
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61111
Naslov: TESLOVA 30
Telefon: 061/1231-207
Telefaks: 061/263-098
Teleks: 39 714 IEVT SI
Kontakt: VARJAN VITO

SL003-03105 NUDIMO VAK-
UMSKO TEHNIKO.

Naziv: INŠTITUT ZA
ELEKTRONIKO IN
VAKUMSKO TEHNIKO
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61111
Naslov: TESLOVA 30
Telefon: 061/1231-207
Telefaks: 061/263-098
Teleks: 39 714 IEVT SI
Kontakt: VITO VARDJAN

**DODATNE INFORMACI-
JE O DELOVANJU BOR-
ZE LAHKO DOBITE
VSAK DAN MED · 9.00
IN 13.00 URO V INFOR-
MACIJSKI PISARNI CIS
GZS, SLOVENSKA 41,
LJUBLJANA, TEL: 061/
1250-122, FAX: 061/219-
536 IN NA VSEH OB-
MOČNIH ZBORNICAH.**

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE - CENTER ZA IN-
FORMACIJSKI SISTEM -
SLOVENSKA 41, LJUBLJANA

NOVA
DOBA

Naročilnica

Ime: priimek:.....

naslov:.....

naročam časopis Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošiljajteizvodov.
število

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....
podpis naročnikaMALI
OGLASI

● **TERMO ALI NAVADNO FASADO** vam izdelamo hitro in kakovostno. Naročila za julij in avgust ter informacije po tel.: 062/ 724-123

● **TOVORNO PRIKOLICO** za osebni avto prodam za 350 DEM. Tel.: 063/ 831-616

● **ZASTOPNIKI** in vodje skupin (izkušeni!) Vabimo vas, da se priključite pri prodaji zanimivih knjig (Elektrotehnični priročnik - prevod, Naselbinska kultura na Slovenskem - sl. in angl. jezik - lepo poslovno darilo). Tel.: 061/ 313-028

● **ELEKTRO AKUSTIČNO KITARO**, kopijo Ovation, akt. el. + kovček, prodam. Tel.: 063/ 38-157

● **KMETOVALCI!** Agroizbira Trgovina Kranj vam iz svoje

prodajalne nudi po ugodni ceni rezervne dele za traktorje Tomo Vinkovič, Ursus, Fiat Štore, Univerzal, IMT, Zetor, kosilnice BCS, program SIP Šempeter, gume Barum, vse akumulatorje Vesna in Topla. Primer: 12 V 100 - 8.050,00 SIT. Pošiljamo tudi po pošti. Pokličite nas ali obiščite na Smedniški c. 17 v Kranju. Tel.: 064/ 324-802

● **VINOGRADNIKI!** Ugodno, novoizdelani klopotci. Tel.: 063/ 27-513, po 17. uri

● **PURANI** - beli pazinski velikani, težki 5 do 6 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo (dosežejo 25 kg), po najnižji možni ceni! Tel.: 069/ 82-838

● **30-LETNI FANT**, 163/65, z novo hišo in nekaj zemlje, iz okolice Celja, želi po tej poti spoznati dekle do 35 let. Lahko si mamica enega otroka in pripravljena priti k meni na moj dom. Zaželena slika. Šifra: ŽELIM IMETI OB SEBI DEKLE

● **PREMOG** iz Velenja z dostavo po najbolj konkurenčnih cenah. Tel.: 063/ 858-347

BETONSKI ZIDAKI 25, 20 in

12, talne plošče, travne plošče, škarpniki, robniki, nosilni stebri, zračniki in vrtno ograje. Cementinarstvo Šurbek, Poljčane, tel.: 062/ 825-303

● **PONI KOLO**, zelo dobro ohranjeno, staro eno leto, prodam za 150 DEM, prodam tudi glasbeni stolp, nov, izhodna moč 40 W za 200 DEM. Ljubo Sikošek, Ipavčeva 11, 63000 Celje

● **TRI PROSTORE**, primerne za poslovno ali trgovinsko dejavnost, skupaj 80 m², v Murski Soboti, telefon, centralna kurjava, prodamo za 130.000 DEM. Način plačila po dogovoru. B. I. K., d. o. o., Karđoševa 1, Murska Sobota, tel.: 069/ 21-049, od 8. do 16. ure

MALI OGLAS
BREZPLAČNO

KUPON

Moj naslov: -----

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Prepir na Krfu

Zahodnoevropske prestolnice so še vedno zaskrbljene zaradi britanskega veta na izvolitev belgijskega premiera za novega predsednika evropske komisije. Prizadeti Jean - Luc - Dehaene, ki bo kljub nasprotovanju Londona vztrajal pri kandidaturi za najpomembnejši položaj evropskega združevanja, slovi kot zavzet zagovornik tesnega približevanja med članicami Evropske unije, britanski politiki pa nasprotujejo vsemu, kar bi lahko preveč prizadelo nacionalno suverenost.

Kalifornija spet gori

V Kaliforniji je nebo spet rdeče od ognjenih zubljev. V zaledju Los Angelesa je konec minulega tedna izbruhnilo več požarov, ki so že uničili prek 1.500 hektarov gozdov in nekaj deset hiš. Oblasti so pravočasno izselile ljudi z ogroženega območja, ker se bojijo, da požarov ne bodo uspeli omejiti. Bitko z ognjem bije več kot tisoč gasilcev, šest buldožerjev, štirje helikopteri in osem protipožarnih hidroavionov canadair.

Srbi ropajo v Muenchnu

Nemški policisti so sporočili, da je šest roparjev zaradi pol drugega milijona dolarjev šestnajst ur zadrževalo nekega bančnega uradnika in njegovo družino. Roparji so moža, njegovo ženo, tri otroke in 74-letno staro mater pretepali in mučili celo z elektrošoki, dokler niso dobili drugega ključa za bančni trezor. Sosed je postal pozoren in poklical policijo, ki je vse roparje razen enega prijela. Vsi so srbskega rodu, policija pa še poizveduje, ali so delovali samostojno ali v povezavi z beograjskimi organi.

PANORAMA

SAŠA PAVČEK kot Antigona v igri Dušana Jovanoviča Antigona v režiji Mete Hočevar, ki so v sezoni 1993/1994 igrali v Drami SNG v Ljubljani - globoko v sebi se človek ne spreminja.

Eksplodzija v diskoteki

V nedeljo zgodaj zjutraj je pred zagrebško diskoteko Casablanca eksplodirala bomba, ranjenih je bilo dvajset ljudi. Do eksplozije je prišlo, ko je izbruhnil pretep, med katerim je neznanec vrgel bombo teraso polno gostov. Pet ljudi je huje ranila, drugi so bili lažje ranjeni. Preiskava je v teku.

Prestrašena Simpsonova otroka

Simpsonova dva otroka sta na smrt prestrašena spričo kaosa, ki oklepa njunega očca, pravi odgovorni psiholog, ki je zadolžen za obravnavanje zadeve. Strah ju je za življenje. Očeta so namreč pred nedavnim ujeli in obsodili za umor svoje bivše žene Nicole Brown (Simpson) in njenega ljubimca Ronald Goldmana. Dr. Carole Lieberman iz kalifornijske Univerze v Los Angelesu pravi: Otroka bosta še dolgo v šoku, zmedena in prestrašena. Imela bosta strašne nočne more, najhuje pa ju bo preganjal občutek krivde, da svoji mami nista pomagala in je rešila.

Zaradi klofute v zapor

Neko ihtavo mamico so, potem ko je na cesti - v javnosti - oklofutala svojega devetletnega sina, priprli in proti njej zaradi nasilja nad otroki vložili tožbo. Zdi se, da je dandanes takšno obračunavanje na piki bolj zaradi modnih muh v ZDA. Žensko so policisti na kraju "zločina" vklenili v lisice, jo odpeljali na policijsko postajo in zapisali, na prostost pa so jo izpustili šele, ko je plačala 22.000 dolarjev varščine in ji je mož našel dobrega odvetnika.